

IV. évfolyam 5-6. szám – 2014. május-június

Komárom-Esztergom megyei könyvtárszakmai folyóirat

(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamk.hu>

kemlib@jamk.hu

Kiadja a József Attila Megyei és Városi Könyvtár

2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** dr. Voit Pál igazgató

Felelős szerkesztő: Szilassi Andrea.

Rovatvezetők:

Erősné Suller Ildikó, Dr. Horváth Géza, Feketsné Kisvarga Anita,

Kissné Anda Klára, Szilassi Andrea, Vitéz Veronika.

Design: Török Csaba. **Műszaki szerkesztő:** Szilassi Andrea

ISSN 2062-5782

TARTALOM

Kitekintő

Feketsné Kisvarga Anita (Tatabánya)

Beszámoló a Kárpát-medencei könyvtárosok konferenciájáról4-5. oldal

Megyei körkép

Petényi Erzsébet (Tatabánya)

Tatabányai Könyvünnep a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban.....6-7. oldal

Nagy Edit (Tatabánya)

Fókuszban a családregegyek – Dióhéjban a JAMK olvasóklubjának májusi foglalkozásáról7. oldal

Feketsné Kisvarga Anita (Tatabánya)

Kalauz a gyógynövények világában.....8. oldal

Nagy Edit (Tatabánya)

Májusi kiállításaink – Tatabánya épített örökségei és Mésztelep-Ároksor9. oldal

Pohner Lászlóné - Szilassi Andrea (Tatabánya)

NetNagyi Klub az online ügyintézés helyi sajátosságairól és a világháló árnyoldalairól.....9-10. oldal

Szűcs Katalin (Esztergom)

A Helischer József Városi Könyvtár rendezvényeiről 11-12. oldal

Átalakulva újjászületett az Esztergom és Vidéke folyóirat 12-14. oldal

Rigláné Berczeli Mária (Komárom)

Események a Jókai Mór Városi Könyvtárban 15. oldal

Mucha Ildikó (Dorog)

Ünnepi Könyvhét Dorogon 16-17. oldal

Örmény motívumok – Könyvbemutató a városi könyvtárban..... 17-18. oldal

Közönségtalálkozó a könyvtárban 18. oldal

Kovács Kálmánné (Bakonybánk)

Hangulatok – Az élet sötét és napos oldala magyar írók novelláiban 18-19. oldal

Marvek Nóra (Ete)

Könyvbemutató a községi könyvtárban 19. oldal

Helyi vers- és prózamondó verseny 19. oldal

Gyereksarok

Erősné Suller Ildikó (Tatabánya)

Gyermeknap20. oldal

Olvasni nem ciki! – Böszörményi Gyulával21. oldal

Gurinné Pintér Gabriella (Dorog)

Gyere a GYEREKKönyvtárba! – Gyereknapi és közönségtalálkozók

kicsiknek és nagyobbaknak..... 21-22. oldal

Goldschmidt Éva (Tata)

Tavaszi vízcseppek hulltak a gyermekkönyvtárban..... 23. oldal

Négy évszak a kisvakonddal 24. oldal

(Leányvár)

Leányvári gyerekek madaras élményei..... 25. oldal

Takács Tímea (Oroszlány)

Házi bajnokság a gyermekkönyvtárban 26. oldal

Napfény Karnevál 2014. – Hogy jól kezdődjön a nyári szünet..... 27. oldal

Passzázs – A szakmán átívelő ügyek

Szilassi Andrea (Tatabánya)

Intézmények közötti kulturális együttműködés..... 28. oldal

E-tanácsadóként a budapesti gyermeknapon 29-30. oldal

Szépkorúak a világhálón – Országos szakmai tanácskozás Pécsen..... 30-32. oldal

Honismeret, helyismeret

Dr. Horváth Géza (Tatabánya)

Holokauszt megemlékezések a megyénkben 33-35. oldal

Nádasiné Balatoni Anna (Lábatlan)

59. Helytörténeti Kerekasztal találkozó..... 35-36. oldal

A Helytörténeti Kerekasztal 60. találkozója Nyergesújfalun 36. oldal

Egyesületi élet

Kristófné Szabó Szeráfina (Naszály)

Egyesületi kirándulás a napfény városába..... 37-39. oldal

Kissné Andrási Klára (Tatabánya)

Önértékelés a könyvtárakban..... 39-40. oldal

Feketsné Kisvarga Anita (Tatabánya)

Tovább erősödtek a testvérkönyvtári kapcsolatok 41-43. oldal

Kecskés Ildikó - Kovács Gizella (Érsekújvár)

Köszönetfüzér kedves Mindnyájatoknak..... 43-44. oldal

Klikk

Vitéz Veronika (Tatabánya)

Aktuális hírek az IT világából 45-46. oldal

Megyéni könyvtárai a sajtóban

Sámuelné Ábrahám Mónika (Tatabánya)

2014. április-májusi válogatás

(24 Óra, Könyvtári Levelező Lap és KemLIB) 47-49. oldal

Beszámoló a Kárpát-medencei könyvtárosok konferenciájáról

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA

A hagyományoknak megfelelően idén is Csongrádon került megrendezésre a Kárpát-medencei könyvtárosok konferenciája 2014. június 1. és 2-a között.

Idén Kissné Anda Klára kolléganőmmel és Szűcs Katalinnal, az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár munkatársával képviseltük Komárom-Esztergom megyét a hallgatóság soraiban.

Az első napon „A 28-as nemzedék” című kiállítás megnyitására került sor a Csongrádi Információs Központ Csemegi Károly Könyvtárban, majd Dinnyés József előadását hallgathatták meg a résztvevők „Egyforma szó a szánkban...” címmel.

Az egész napos konferenciára június 2-án került sor Csongrád város Polgármesteri Hivatalának Dísztermében.

Papp József és Fodor Péter

A konferenciát Fodor Péter, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója nyitotta meg azzal, hogy kiemelte: a csongrádi konferencia mindig

alkalmat ad arra, hogy magyar könyvtárügyről beszélgethessünk határok nélkül.

Miután Dr. Kőrösi Tibor, a házigazda város polgármestere is köszöntötte 7 ország könyvtárosait, Barna Márton projektvezető főtanácsos emelkedett szólásra. Előadásában a 20 éves Nemzeti Kulturális Alap sikeres pályázatainak, pályázóinak számba vétele mellett a - különösen a határon túli pályázókat érintő - jogszabályváltozásokra hívta fel a figyelmet. Vízkeleti Andrea, az NKA Bizottság titkára a 2014. év második félévében várható pályázati kiírások és elbírálások határidejét ismertette, illetve említést tett a pályázást segítő módosításokról is. Barna Márton ismét szót kapott, és az elektronikus pályázatbenyújtáshoz adott támpontokat.

Ramháb Mária, az NKA Bizottság tagja, a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár igazgatója az NKA Közgyűjtemények Kollégiumának aktuális pályázati felhívásairól és stratégiai elképzeléseiről tartott előadást. Rövid hozzászólások és a kávészünet után a határon túli könyvtáros kollégák rajzoltak helyzetképet a külföldi könyvtárügyről.

A szlovákiai kollégák közül elsőként Dudás Anita mutatta be a köbölkúti könyvtár működését, majd Kecskés Ildikó, az érsekújvári Anton Bernolák Könyvtár munkatársa, szaktanácsadó, az SZMKE elnökségi tagja a statisztikai számok tükrében láttatta az Érsekújvári járás könyvtárainak helyzetét. Munkatársa, Kovačič Gizella az érsekújvári könyvtár családi könyvtári részlegének sikeres programjairól számolt be.

A szlovéniai közkönyvtárak 2014-2020 közötti stratégiai tervével ismertette meg hallgatóságot Papp József, a muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtár munkatársa.

Ágoston Pribilla Valéria, a Szabadkai Városi Könyvtár igazgatóhelyettese a vajdasági magyar könyvtárügy stratégiai gondolkodásáról szólt, **Náray Éva**, a Topolyai Népkönyvtár igazgatója, újságíró-szerkesztő pedig azokról a létfontosságú apróságokról, melyek a magyar nyelv megtartását és ápolását célozzák a vajdasági könyvtárak mindennapjaiban.

A délelőtti tanácskozás az ukrainai könyvtárhálózatokkal, megalakulásuk történetével, tevékenységük, feladataik bemutatásával zárult **Varga Éva** prezentációjában, aki a Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke.

Az ebéd mellett is folytatódott az eszmecsere, majd ismét a kárpátaljai magyar könyvtárügy helyzetével ismerkedhettünk **Vasbeka Katalin**, a Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesületének alelnökének előadása révén.

Képzletbeli határon túli kirándulásunk következő állomásaként Erdélybe látogattunk el, ahol elsőként **Gyurka Balla Ilona**, a Lucian Blaga Központi Egyetemi Könyvtár munkatársa beszélt Erdélyi Pál és a Kolozsvári Egyetemi Könyvtár kapcsolatáról, majd a romániai magyar könyvtárügy bizonyosságaival és bizonytalanságaival ismertetett meg bennünket **Kiss Jenő**, a Romániai Magyar Könyvtárosok Egyesületének tiszteletbeli elnöke.

Bodnár Róbert, a Kolozsvári Egyetemi Könyvtár és **Róth András Lajos**, a Haáz Rezső Múzeum Tudományos Könyvtárának munkatársai a magyar vonatkozású digitális gyűjteményeket mutatták be élvezetes előadásunkban.

Horvátországi kollégáink közül elsőként **Rabbi Zsolt**, a Pélmónostori Városi Könyvtár, a Horvátországi Magyarok Központi Könyvtára képviselőjében beszélt a határon túli könyvtári együttműködésről, kollégája, **Benic Renáta** pedig bemutatta a könyvtár által megalkotott horvát-magyar könyvtári szótárt.

Benic Renáta bemutatja a horvát-magyar könyvtári kis szótárt

A konferencia zárásaként **Bodnár Róbert**, a Monguz Kft. képviselőjében tartott előadást a HunTéka szoftver lokalizálásáról a kolozsvári és marosvásárhelyi megyei könyvtárakban.

A tartalmas konferencia nemcsak az előadások révén járult hozzá ahhoz, hogy az anyaországi és a határon túli kollégák megismerjék egymás hétköznapi gondjait és örömeit, hanem a szakmai programokon túl is volt lehetőség kötetlenebb formában beszélgetni egymással, kapcsolatokat építeni és erősíteni.

A sikeresnek ítélt csongrádi konferenciasorozat valószínűleg jövőre is folytatódni fog, ismét lehetőséget teremtve a magyar könyvtárügy határokon átnyúló tapasztalatcseréjére.

Csongrád, Kossuth tér: Tapintható térkép. Lantos Györgyi és Máté István alkotása.

A fotókat Kissné Anda Klára készítette.

Tatabányai Könyvünnep a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban

PETÉNYI ERZSÉBET

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése még áprilisban levélben kérte fel a polgármestereket és az önkormányzatokat, hogy csatlakozzanak az Ünnepi Könyvhét rendezvényeihez. A felhívásnak eleget téve a József Attila Megyei és Városi Könyvtár a Vértességi Agorájának kérésére az időpontokat egyeztetve tervezte meg programjait erre a jeles eseményre. A 85. Ünnepi Könyvhét és 15. Gyermekkönyvnap alkalmával városunkban június 6-án a Tatabányai Könyvünnep programsorozat eseményeit rendeztük meg két helyszínen, az Agorában és a könyvtárban. Az eseményről a városi televízió felvételt készített, amely megtekinthető itt: <https://www.youtube.com/watch?v=PUSXjW5Zaeg>

A könyvtárban könyv csereberek várta az érdeklődőket. Már nyitás után keresték a polcot, ahova kisebb kezdő készletet helyeztünk el. Többen nem hoztak cserekönyvet, de szívesen választottak a könyvek közül, félretettük számukra a kiszemelt kötetet, majd később hozták a cserét és vitték a zsákmányt. Szeretnénk rendszeressé tenni a csereberek a jövőben is.

A Könyvtárellátó Nonprofit Kft. az idén nyitotta meg infopontját Tatabányán. Kevesen ismerik még, a könyvtár viszont több évtizedes jó kapcsolatot ápol a könyvtárellátóval. Megkértük az infopont munkatársait, hogy ezen a napon

jöjjenek el hozzánk és új könyveiket, fejlesztő játékaikat árusítsák. Szívesen tettek eleget kérésünknek, bár az ünnepi könyvhétre megjelenő könyvek ezen a napon sajnos még nem érkeztek meg, ezért nem vásároltak a könyvtár látogatói túl sok könyvet. Kedvünket azonban ez nem vette el, mert június 12-13-án is meghívtuk őket. Ekkor már az ünnepi könyvheti könyvkínálattal érkeztek, sok új könyv talált gazdára.

Június 6-án a város valamennyi könyvtárában az újonnan beiratkozók ajándékkönyvvel kedveskedtünk.

Délután az Olvasólámpa összejövetele zajlott. Az olvasóklub februártól működik, kis közösségünk minden hónap első hétfőjén találkozik. Ezúttal kivételesen megváltozott az időpont és a helyszín is. Az ünnep alkalmával nem csak a találkozó napja változott, de előbbre hoztuk a kezdés idejét is, hogy az Agora rendezvényének kezdési idejével ne ütközzön a miénk. A könyvtár nyitva tartási idejében olvasóink zavartalansága érdekében kihasználtuk a kellemes nyári időjárást és a könyvtár Zöld olvasótermében, árnyas fák alatt ült össze az olvasóklub. A tagok előzetes kérésére a találkozón a főszerep a történelmi regényeké volt. Vendéget is hívtunk, Nemes János katonai íróval beszélgethettünk. A történelmi regények írásáról, az anyaggyűjtés munkájáról hallhattunk kulisszatitkokat. Az író elhozta magával utolsó könyvének, A fanyűvő unokájának néhány példányát is. A klubtagokhoz csatlakozott még

pár érdeklődő, így érdekes párbeszéd alakult ki Görgey Artúr személyével és a korszak történelmével kapcsolatban.

Az összejövetel végén dedikálásra is sor került. Mindannyian elmondhatjuk, hogy érdekes, tartalmas délutánt töltöttünk el együtt.

A Tatabányai Könyvünnep és az Ünnepi Könyvhét rendezvényei jól sikerültek, és nagyon szeretnénk a jövőben ezzel hagyományt teremteni.

Fókuszban a családregegyek – Dióhéjban az olvasóklub májusi foglalkozásáról

NAGY EDIT

Mi, könyvtárosok gyakran találkozunk olyan olvasói igényekkel, amikor a hozzánk betérő nem konkrét könyvet kér, hanem, hogy keressünk neki valami jót! Kellemeset, szerelmeset, izgalmas krimi, életrajzot, családregegyt!

Ilyenkor persze igyekszünk mindent megtenni, hogy az olvasó kedvére valót találjunk, de azért valljuk be, mindig jól jönnek újabb olvasmánycímek. Innen eredt az az ötlet, hogy májusi olvasóklubunkban a családregegyekről

beszélgessünk. Nem hangzott el sok ajánló, mert aki szóhoz jutott, nehezen adta tovább a stafétát. A polcra Fábrián Janka, Vámos Miklós, Nádasdy Borbála és még sok más hazai és külföldi szerző könyveit tettük ötletadóként az asztalra. A klubtagok közül volt, aki Barbara Taylor Bradford: Egy gazdag nő című művét ismertette, volt, aki Martin du Gard: A Thibault család c. könyvét részletezte. Másnak olyan klasszikusok jutottak eszébe, mint pl. a Buddenbrook-ház, de felmerült ebben a kategóriában A köszívű ember fiai, vagy a Száz év magány címe is. Egyik klubtagunk – ha nem is hozott magával családregegyt – egy saját élményéből lejegyzett – szomorú családtörténetet olvasott fel nekünk. Lett volna még bőven miről beszélni, de az utóbbi történet kissé letörte a társaságot, no meg olyan gyorsan elszaladt az idő...

Összességében azért elmondhatjuk, hogy ismét jól éreztük magunkat egymás társaságában.

Júniusra tervezett témánk a történelmi regények, meghívott vendégünk a tatai Nemes János katona-író.

Fotó: Török Csaba.

Kalauz a gyógynövények világában

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA

Folytatódott a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Öko-esték sorozata. Május 26-án **Tóth Andrea** kertészmérnök tartott előadást „A természet kincsei – Gyógyító növények, kerti fűszerek mindennapjainkban” címmel.

A hagyományos orvoslás mellett az utóbbi években egyre nagyobb az érdeklődés az alternatív gyógymódok iránt. Ennek következtében a gyógynövények is szélesebb látószögbe kerültek, amely öröndetes változás a túlzott gyógyszerfogyasztás visszaszorítása érdekében. Ez az új tendencia, kedvező lehet Magyarország régi gyógynövény-gyógyhatalmának visszaállításához is.

Tóth Andrea. Fotó: Török Csaba.

Az előadás talán a legismertebb gyógy- és fűszernövényeket és egészségjavító hatásukat vonultatta fel. A gyógynövények termesztése és begyűjtése nagy szakértelmet kíván – tudtuk meg Tóth Andreától. Ahhoz, hogy a növény a legintenzívebben fejthesse ki egészségjobbító hatását, megfelelő életkörülményeket kell a számára biztosítani, és jól kell megválasztani a begyűjtés idejét. Elengedhetetlen a helyes tárolás és a szárítás is. Az előadás arról győzött meg, hogy a laikus gyógynövényfogyasztók bízhatnak a hazai gyártású és csomagolású készítményekben. Ha a szárított növény kellemesen morzsolható és jó illatú, biztosan

megfelelő a minősége. Ne kísérletezzünk tehát saját szárítmányokkal, ha nem értünk hozzá. Annál inkább belevághatunk viszont kisebb-nagyobb fűszerkert létesítésébe. Akinek lehetősége van, saját kertjében különíthet el egy parcellát, de teraszon, erkélyen kerámia- vagy agyagkaspó is beültethető fűszernövényekkel. Néhány tő friss fűszernövény nemcsak ételünket ízesíti kellemesen, hanem egyúttal egészségünk védelmét is szolgálja, amellet, hogy mutatós.

Ismert a gyógynövények aromaterápiás alkalmazása (pl. illóolajok), ételként is fogyaszthatjuk (pl. pitypangsaláta). Kozmetikai szerként kenőcsök és pakolások, gyógyhatású szerként borogatások, bedörzsölő tinktúrák és ülőfürdők készítéséhez használhatók fel. Talán a legismertebb gyógynövény-felhasználási mód, a teakészítés. Legoptimálisabb, ha 1 csészényi forró vízhez 1 teáskanál növénykeveréket teszünk, és 10 percig lefedve állni hagyjuk. Ha ennél hosszabb ideig hagyjuk a vízben a gyógynövényeket, akkor keserű, már-már ihatatlan lesz teánk. Erre az esetre azt javasolta az előadó, hogy forró vízzel hígítsuk az így kapott tömény oldatot. A legjobb, ha a teánkat ízesítés nélkül, vagy esetleg mézzel édesítve készítjük el. Vannak azonban olyan növények, melyeket kifejezetten tilos főzni vagy forrázni. Ilyen például a C-vitaminban gazdag csipkebogyó, melyet 3-4 óráig kell hideg vízben áztatni. A fehér fagyöngy leveles szárrészét pedig – mely szív működést serkentő, vérnyomás-szabályozó, vérzéscsillapító és görcsoldó hatású – 1 éjszakán keresztül kell felhasználás előtt vízben tárolni.

Az előadás minden érzékszervünkre hatóan mutatta be a legismertebb gyógynövényeket. A prezentáció szemet gyönyörködtető képei után a közönség meg is kóstolhatott egy-egy nyugtató és köhögéscsillapító teakeverékből készített főzetet. Aki ki szeretne volna kipróbálni magát fűszerismeretből, kis dobozokba szórt fűszernövényeket szagolgathatott, és megtippelhette, hogy mi az. Az előadás résztvevői friss fűszer- és gyógynövényillattal is gazdagodhattak a csokorba szedett vadvirágok és a kaspóba ültetett fűszernövények révén.

Májusi kiállításaink – Tatabánya épített örökségei és Mésztelep - Ároksor

NAGY EDIT

A Népház Úti Fiókkönyvtárunkban május 22-én „*Tatabánya épített örökségei*” címmel nyílt kiállításon városunk épületeit láthatjuk régi és mai állapotukban. 12 db 50*70 cm-es, és 3 db 70*100 cm-es tablón láthatjuk **Altdorfer Csaba** fotóit. Az oszlopokon ugyanebben a témában találnak válogatást az érdeklődők **Nagyné Horváth Eszter** képeslapgyűjteményéből.

A megnyitón, az intézmény részéről a vendégeket *ifj. Gyüszí László* igazgatóhelyettes köszöntötte, majd *Szalontay Csaba*, a Növekvő Életfa Egyesület elnöke tartott megnyitóbeszédet.

Ebben a hónapban a könyvtárba járók a Fő téri helyszínen is Altdorfer Csaba építész-mérnök fotóit láthatták. Itt Tatabánya-Mésztelepről készült 9 db ároksori fotóval szembesülhettek.

Eszter gyermekkorától gyűjti a képeslapokat, jelenleg 70.000 db-ból álló anyaga van változatos témákban. Építész-technikusként kedvencei az építészettel és a művészetekkel kapcsolatos képeslapok. Csaba a '80-as évek óta fotózza kedvtelésből környezetét.

Szalontay Csaba, Altdorfer Csaba, ifj. Gyüszí László,
Nagyné Horváth Eszter.

Kiállítás megnyitó a Népház Úti Fiókkönyvtárban.

Mindketten szerepeltek már csoportos és önálló kiállításokon is.

A Fő téri képek június első hetéig voltak láthatóak, míg Népház Úti Fiókkönyvtárunk kiállítását augusztus végéig tekinthetik meg az érdeklődők a könyvtár nyitva tartási idejében.

A fotókat Török Csaba készítette.

NetNagyi Klub az online ügyintézés helyi sajátosságairól és a világháló árnyoldalairól

**POHNER LÁSZLÓNÉ –
SZILASSI ANDREA**

2014. május 17-én ismét sor került két informatikai ismeretterjesztő előadásra a Népház Úti Fiókkönyvtárban. Elsőként *Pohner Lászlóné* következett, aki az online ügyintézés – országostól eltérő – helyi különbözőségeit mutatta be az aktuális változásokkal. Minderre az apropót a lejárt személyazonosító igazolvány cseréje körül megtapasztalt információhiány, zavar és a változások okozta bonyodalmak szolgáltatták. A következő néhány gondolat betekintést ad e problémákba.

Pohner Lászlóné elmondta, hogy az elmúlt években rendszeresen intézte hivatalos ügyeit az országos ügyfélkapu (<https://magyarorszag.hu>), valamint a seQUENCE ügyfélirányító rendszer (www.globomax.hu) segítségével. E honlapok eddig tökéletes tájékoztatást adtak az egyes ügymenetekről. Kiválaszthatta a számára megfelelő időpontot az ügyintézésre. Néhány

hónapja viszont meglepve tapasztalta, hogy nem tudott a szokásos módokon időpontot foglalni. Bizonytalanságot okozott az is, hogy a hivatalos ügyek intézése immár két helyszínen folyik a megyeszékhelyen: a Tatabányai Járási Hivatal Tatabányai Okmányirodán (Fő tér 4), valamint a Tatabányai Járási Hivatal Tatabányai Kormányablakánál (Bárdos László utca 2.). Bár vannak jelenleg is változó elemek Tatabányán a hivatali ügyintézésben, előadásában azt hangsúlyozta, mi az, ami biztos támpontot jelent továbbra is, és mely weblapokon találunk valóban releváns információkat. Az időpontfoglaláson kívül részletesen beszélt még a www.tatabanya.hu weboldalon található fontos, de csak rejtve megtalálható tudnivalókról is. Kitért még a <https://magyarorszag.hu-n> tapasztalt változásokra.

Ezután Szilassi Andrea előadásában a világháló árnyoldalainak néhány szemléletes példájával szembesültünk. E témakör igen változatos, sajnos sokféle módon van jelen az internetezők mindennapjaiban. Reménytelen vállalkozás lenne mindenre részletesen kitérni egyetlen előadáson. Elsőként az **erőszakosan jelenlévő és a honlapokhoz kapcsolódni látszó reklámok** kerültek terítékre. Megfelelő védelem híján beépülnek felkeresett honlapjaink alsó és oldalsó részeibe, és figyelemfelhívó eszközökkel folyamatosan zavarják tevékenységünket. Ezekért a hirdetésekért nem az adott weboldal üzemeltetője a felelős, hanem az esetek túlnyomó részében a Google. Bár látszólag lehetőségünkben áll kikapcsolni ezeket a kényelmetlen és idegesítő reklámokat, de ezzel csupán a hirdetések testreszabását akadályozzuk meg. Hozzáteszem ehhez még azt is, hogy ez a testreszabás nem feltétlenül igazodik a személyes érdeklődéshez, néha bizony félreértéseken alapszik! A korra, nemre vonatkozó áru- és szolgáltatáshirdetések mellett szembesülhetünk egy korábbi kutatásunk kellemetlen félreértésével is. Az illegális tartalmakat és a pornó oldalak „kategóriáit” ugyanis a káros dolgokat szűrő szoftverek kijátszása érdekében a hétköznapi életből vett „ártatlan” kifejezésekkel is társítják, ezért mindenkit érhet kellemetlen meglepetés.

Mindazonáltal a kikapcsolások ellenére továbbra is látható általános hirdetés a felkeresett honlapokon – helyet szorítva magának az értékes tartalom rovására. Az **AdBlock+ böngésző bővítmény letöltésével és alkalmazásával** segíthetünk ezen. Egyébként alapvetően a cookie-k működése idézi elő ezt a helyzetet. Az AdBlock+ plugin minden böngészőfajtához rendelkezésre áll. Használatával automatikusan blokkolódik minden külső reklám, továbbra is láthatók maradnak viszont a weboldal üzemeltetői által elhelyezett hirdetések.

A következő nagy témakört az online szélhámosságok széles köre adta. Megtévesztő és személyes adatokat, belépési kódokat kicsalni próbáló levelek, a kémprogramok jelenlétének következményei, valamint a közösségi portálokon lesekedő veszélyek. A Facebook igen népszerű, ezért többféle, itt jelenlévő veszélyforrásra hívtuk fel a figyelmet. Bizonyára mindenki megtapasztalta már az álca mögé bújó ismerkedési törekvéseket is. Erre szintén elhangzott egy történet, amelyben a gyanús jelek mellett bizonyítékokat is sikerült felkutatni egy széptevő valódi identitására. A Facebookon kötelező megadni a telefonszámot regisztrációkor, és ez sokaknál nyilvános marad. Az országkód egyértelműen visszafejthető, az ellentmondások kiderülhetnek általa. Hasznos lehetőség, hogy a közösségi oldalakra feltöltött fotók segítségével bebizonyítható sok esetben, ha valaki másnak adja ki magát. Ebben a Google és Bing által kép alapú azonosítása segíthet, habár Ez ugyanis megmutatja, hogy a világhálón hol fordul elő még az adott kép. Így fény derülhet arra, kinek a személyisége mögé bújva próbáltak a közelünkbe férközni.

Fotó: Szilassi Andrea

A Helischer József Városi Könyvtár rendezvényeiről

SZŰCS KATALIN

Április 7-én **Dunai Tamás**, Jászai Mari díjas érdemes művész volt a *Könyvtári beszélgetések* vendége. Mesélt nekünk pályakezdéséről, a Madách Színházban eltöltött éveiről; megtudtuk, hogy a színház mellett életében nagyon fontos szerepet játszik a zene is. Több hangszeren is játszik, több hazai együttesel is fellép zenészként, és az önálló estjein is használja a klarinétját és a szaxofonját. Jelenleg szabadúszó, önálló estjeivel nem csak Magyarország, hanem határon túli színházakban is fellép.

Dunai Tamás

Április 11-én a **Költészet napja** alkalmából olyan esztergomi illetve párkányi középiskolás verskedvelő fiatalokat hívtunk könyvtárunkba, akik elszavaltak egy-egy verset az összegyűlt hallgatóságnak. Öröm volt látni és hallani e diákokat, akik értették, érezték, belsejükben formálták a verseket, és akik közül akadtak nagyon tehetségesek is. Különösen szívmengető volt az esztergomi Montágh Imre Általános Iskola és Speciális Szakiskola

valamint az EMMI Esztergomi Gyermekotthon diákjait is az előadók között látni.

Április 28-án **T. R. Salty** álnéven író, esztergomi származású **Soós Tibor** volt könyvtárunk vendége, akinek egyébként polgári foglalkozása magyar-történelem szakos gimnáziumi tanár, és olyan apropóból hívtuk meg közösen a Dobó Katalin Gimnáziummal, hogy idén a magyar irodalmi érettségi tételsorban kortárs magyar irodalom témakörben a gimnázium Soós Tibor *Bellum Atlantis* című regényének műfaji jellemzőit választotta. Az író beszélgetőtársa **Hegedűs Roberta** tanárnő volt, aki legalább annyit hozzájárult a regény a hallgatóság felé való közvetítéséhez, mint az író.

Az 2011-ben megjelent *Bellum Atlantis* című könyvről így ír Nemere István: „A címet látva kíváncsian olvastam bele a kéziratba, hiszen engem – mint oly sok embert – mindig is izgatott *Atlantisz titka*. A másik szeretett témám az ókori Róma... az sem titok, hogy írói pályámat fantasztikus könyvekkel kezdtem. Nos, Soós Tibor könyve bőven kínál mindhárom témából, mégpedig olyan profi módon ötvözve őket, ami alapján kimondhatom: kiforrott mondanivalójú és könnyed technikával rendelkező íróról van szó. Főhősei rábukkannak egy titokra, ami az *Atlantisz-legenda* egyik töredéke, és nem kell mondanom, emiatt bizony bajba kerülnek. Az író a gördülékeny történetet kalandregény-elemekkel teszi feszesebbé, sőt, kommandós-jelenetekkel növeli a feszültséget, de megjelenik benne a romantika is, ami feloldja a hangulatot, mondhatnám, megédesíti a markáns ízelet, mégsem teszi szirupossá a könyvet.”

Az író elárulta nekünk, hogy a regény létrejöttét komoly kutatómunka előzte meg, és gondosan

ügyelt arra, hogy hiteles képet nyújtson az ókori Rómáról, a környező birodalmakról, és a római légionáriusok életéről.

A diákok bármilyen kérdést feltehettek az írónak. Az utolsó kérdésre, amely arra vonatkozott, hogy az író hisz-e az ősi Atlantisz létezésében – sajnálom, hogy Soós Tibor nem adott konkrét választ. Azt viszont elárulta, hogy a regénynek még folytatásai lesznek.

Bánhid Vajk és Oszter Sándor

A *Könyvtári beszélgetések* c. rendezvénysorozatnak május 5-én **Oszter Sándor** volt a vendége. A Kossuth- és Jászai Mari-díjas színész, érdemes művész 1948. szeptember 2-án született Győrben. A gimnáziumi évek alatt a fiatal Oszter a humán tárgyak iránt érdeklődött, irodalmi versenyeket nyert. 1967-ben, az érettségi évében egy irodalmi pályázatra írt műve a legjobbak közé került, s ez akkoriban azt jelentette, hogy felvételi nélkül bekerült a bölcsészkarra. Ő azonban jelentkezett a Színház-és Filmművészeti Főiskolára is, és oda is felvették, diplomáját 1971-ben kapta meg. Első munkahelye a Vígszínház volt, 1978-tól a Nemzeti Színház, illetve a Pesti Magyar Színház tagja volt. 1990-től szabadfoglalkozású művész. Jelenleg fellép a budapesti Karinthy Színházban, a Turay Ida Színházban, vidéken, Békéscsabán és Szolnokon. Sokoldalú színész, drámai hősöket és karakterszerepeket egyaránt hitelesen formál meg. 1970-ben Bacsó Péter *Kitörés* című filmjében szerepel először a mozivászonon. Legsikeresebb alakítása a híres betyárról, Rózsa Sándorról készült televíziós filmsorozat

főszerepe volt, mellyel országsszerte nagy népszerűséget szerzett.

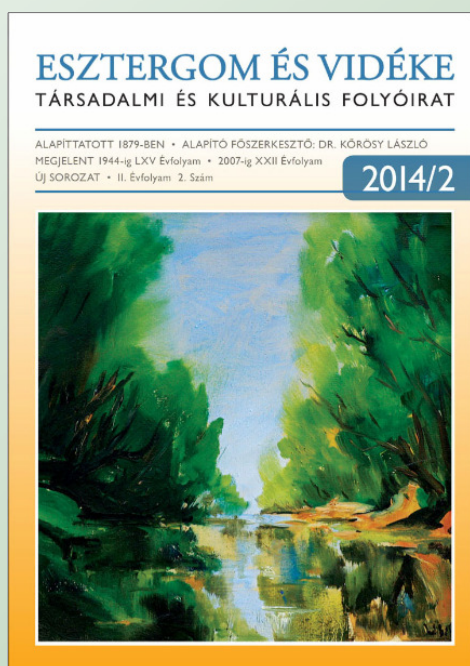
Átalakulva újjászületett az Esztergom és Vidéke folyóirat

SZÜCS KATALIN

Az 1879-ben alapított *Esztergom és Vidéke* 1944-ben megszűnt, majd új sorozatként a 80-as évek végétől, a 90-es évek elejétől különböző formában, huszonnégy éven keresztül gazdagította a térség lapkínálatát. 2007 januárjában jelentek meg az utolsó nyomtatott számok. Négy év szünet után Filemon Béla főszerkesztőként és egyben laptulajdonosként vállalkozott arra a feladatra, hogy néhány fős, a Duna mindkét oldaláról jövő szerkesztőgárdával internetes újságként, *Esztergom és Vidéke Társadalmi és Kulturális Folyóirat (EVID)* címmel (www.EVID.hu) újraindítsa a nagy múltú sajtóorgánumot, 2011. március 19-én jelent meg az első cikk a főszerkesztő tollából. Már a címben is feltűnő „folyóirat” szó jelezte, hogy nemcsak folyamatosan frissülő, hírportálszerű újság üzemeltetésében gondolkodik a szerkesztőség, hanem hagyományos értelemben vett periodikum megjelentetésében is. Fordulópontot jelentett 2013. január 11., amely időponttól – előzetes egyeztető megbeszélések után – a pilisvörösvári székhelyű, de a térségben már a 90-es évek végétől a kultúra területén szerepet játszó **Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület (MBKKE)** vette át az EVID kiadását. A cél az volt, hogy a lap negyedéves folyóiratként interneten és nyomtatásban is megjelenjen. A pályázatok útján való anyagi bázis megteremtése sajnos (mindeddig) nem járt sikerrel, viszont az MBKKE adománygyűjtő akciói következtében – ha bizonyos késéssel is, de – végül is sikerült az újabb sorozat első számát (2013/1) kiadni.

Ennek bemutatójára 2014. április 24-én került sor a Párkányi Városi Múzeumban. A beköszöntőben a főszerkesztő, **Filemon Béla**

„Egy régi-új médium arcvonásai” című cikkében vázolja a helyi társadalom és média kapcsolatát, azok összefüggéseit: „Azzal, hogy a folyóirat megtartotta, illetve továbbviszi az *Esztergom és Vidéke* nevet – és itt a »vidékbe« számunkra a Duna bal partja is teljesen egyenjogúan beletartozik úgy a témaválasztást, mint a szerkesztők és nagyrészt a szerzők személyét illetően is –, egyértelművé kívánjuk tenni: egy olyan szellemi hagyomány örökösei vagyunk, amely kétségkívül megérdemli a folytatást.”

A folyóirat 1879-től tartó társadalom- és sajtótörténetét **Nagyfalusi Tibor**, az esemény díszvendégeként jelen lévő egykori főszerkesztő elemezte. A lapban található verseket **Juhász Gyula**, a múzeum vezetője és **Wernke Bernát** esztergomi költő tolmácsolásában hallhatta a közönség. A megjelent írások és képek szerzői öt országból valók: a legtöbb Magyarországról és Szlovákiából, de van 1-1 ausztriai, horvátországi és olaszországi szerző is. A lapszámban elbeszélések, sajtótörténeti események, életrajzi írások, műfordítások, irodalomtörténeti, oktatás- és könyvtárügyi tanulmányok és versek olvashatók.

Az EVID 2014/1. számának 2014. május 12-i bemutatójához az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár adott otthont. A „Köszöntés a

túlpartról” című bevezető cikkében **Juhász Gyula** arról ír, hogy a lap százharmincöt évvel első megjelenése után olyan szellemi értékek hordozójává válik, aminek következtében képes összekötni a Duna mindkét partján élőket, ezzel egyesítve Esztergom és vidéke olvasótáborát. A jelenlévő szerzők röviden bemutatták a lapszámban megjelent írásaikat. Így **Tátyi Tibor** párkányi szerkesztő az idén 100 éves **Brilli Gyula** menedékház történetéről szóló cikkét, **Bárdos István** esztergomi művelődéstörténész a „Képzőművészeti élet Esztergom és Párkány térségében 1899–1918” című tanulmányát, **Jaksits Ilona** budapesti építőmérnök, közgazdász a „Kalandozás a kultúra szó körül” című, a kultúra fogalmát elemző írását, **Gregor Papuček** budapesti szlovák költő-műfordító pedig szlovák nyelven írt, „Ostrihomské zvony” (*Esztergomi harangok*) című saját versét szavalta el. **Milan Čarňanský**, lőcsei novellista „Felbőszült némberek” című elbeszéléséből (fordító: **Vércse Miklós**) **Wernke Bernát** olvasott fel egy részletet. **Horváth Gáborné** beszélt **Filemon Béla** „A Föld szelleme (*L'Esprit de la Terre*)” című, Pierre Teilhard de Chardin francia teológus tudományos téziseit elemző írásáról, majd rátért a „Krim – krimi nélkül” című saját élménybeszámolójára, a 1959 nyarán és 1978 tavaszán, a Krim félszigeten átélt „kalandokra”.

Olvasható még ebben a számban **Ruda Gábor** „A természet visszaveszi, ami az övé – beszélgetés Vég Éva festőművésszel” című riportja, **Szabóné Marlok Júlia** tanulmánya az új szlovák irodalom-tankönyvek tankönyvbírálati szempontrendszeréről, **Székely András Bertalan** művelődésszociológus „Hintsd az Igét, ne siránkozz!” című írása **Banka Gabriella** színész-költő, „Csak, ami örök” című új verseskötetéről (kiadó: MBKKE), **Mezey László Miklós** humoros, „Kalandos gasztronómiai emlékek a laktanyából” című, katonáskodásra való visszaemlékezése, **T. Ágoston László** „Két gazda” című elbeszélése, **Horváth Ödön**, **Ujváry Tibor**, **Wernke Bernát**, **Banka Gabriella** és **Cseh István** költeményei, valamint **Sólyom Zsuzsanna Pribojszky Mátyás**:

Menedék – Elbeszélések című kötetének (kiadó: MBKKE) recenziója. Ebben a számban indul **Horváth Gáborné** „*Konyhakalendárium*”-a, tavaszi receptkínálattal.

A **2014/2.** szám bemutatóját 2014. június 2-án ismét az esztergomi Városi Könyvtárban rendezte meg az MBKKE. **Kovátsné Várady Eszter** igazgató köszöntő szavai után **Filemon Béla** ismertette **Horváth Gáborné** bevezető cikkét, majd **Juhász Márta** mutatta be a „*Német–magyar nyelvi együttélés*” című tanulmányát, amely a csolnoki német nyelvjárást lexikális-szemantikai szemszögből vizsgálja a magyar–német nyelvi kölcsönhatásokat. **Bárdos István** következett „*Akit tenyerén hord a Jóisten*” című, a 80 éves Lábik János festőművészt köszöntő írásával, majd **Mayer Erzsébet** „*Babits, a vágyparázna*” című esszéjével. Nagy Tímea részletet olvasott fel **Pribojszky Mátyás** „*Kálvária*” című novellájából, **Bak Péter**, a Rudnay Gyula Társaság elnöke pedig bemutatta Rudnay Gyula festőművész életéről, munkásságáról írt cikkét. A főszerkesztő felhívta még a figyelmet a prágai **Inna Mirovská** „*Vasárnap*” című novellájára (fordító: **Vércse Miklós**), **Czirok Ferenc** „*Sertéspörcc és bivalytej. Kirándulás a honvédségi kaják birodalmában a '70-es években*” című humoros írásából Wernke Bernát olvasott fel egy részletet. **Filemon Béla** bemutatta Maróti Andornak az andragógia történeti és elméleti alakulásába betekintést nyújtó, „*Lehet-e tanulni egy életen át?*” című elemzését.

Horváth Gáborné „*Konyhakalendárium*”-a most többek közt a Kaukázusba vitt el minket. **Kulcsár-Elek Csilla**, **Nagy Tímea** és **Wernke Bernát** közreműködésével elhangzottak **Horvát Ödön**, **Wernke Bernát**, **B. Tóth Klára**, **Mohai Marietta** és **Egyedi Márta** költeményei, egy részletet **Zágorec-Csuka Judit** „*A fény győzelme*” című regényéből, valamint **Wernke Bernát** „a jövővény” című színművéből. Saját költeményét szavalta el még **Nagy Tímea**.

Az EVID szerkesztői: **Horváth Gáborné**, **Németh Gabriella**, **Szűcs Katalin**, **Tátyi Tibor**.

Juhász Gyula, Nagyfalusi Tibor, Filemon Béla,
Wernke Bernát

A fotókat Nyári Anna és Steindl Nóra
készítette.

Könyvtári beszélgetéseink – megjelentek DVD-ken!

Az elmúlt kilenc évben számos vendége volt a *Könyvtári beszélgetések* című rendezvény-sorozatunknak, amelyet **Bánhidi Vajk** közreműködésével valósítottunk meg. Ezek nagy részéről felvétel is készült – így aki valamilyen oknál fogva nem tudott jelen lenni, de érdekli a beszélgetés, vagy egyszerűen csak újra meg szeretné nézni-hallgatni – mostantól DVD felvételen kikölcsönözheti könyvtárunkból! Online katalógusunkban megtalálható valamennyi példány.

Jókai Mór Városi Könyvtár Komárom

2900 Komárom, Táncsics Mihály u. 10.
Tel./Fax: 34/344-631

Események a Jókai Mór Városi Könyvtárban

RIGLÁNÉ BERCZELI MÁRIA

Júniusban elkezdődött az állományellenőrzés könyvtárunkban, amelyet nyitva tartás mellett kell elvégeznünk. Ez igen nagy terhet ró munkatársainkra. Mindemellett mindent megteszünk annak érdekében, hogy olvasóink, látogatóink ne érzékeljék a nehézségeinket.

Válogatás a közelmúltban megvalósult programjainkból:

Április 10.: *Csillaghúr és barátai zenekar* irodalmi zenés műsora óvodásoknak és alsó tagozatosoknak a TÁMOP pályázat keretében.

Csillaghúr Zenekar

Április 10. *Kerekecske Zenekar* hangszerbemutatója és táncos zenés irodalmi műsora óvodásoknak. Szintén TÁMOP-os rendezvény

Május 8.: Felvidéki könyvtárosok látogatása a Gyermekkönyvtárunkban. Drámapedagógiai bemutató foglalkozás *Mikolasek Zsófia* vezetésével. A Gyermekkönyvtár programjainak bemutatása: *Giczi Annamária* gyermekkönyvtáros közreműködésével.

Június 5.: TÁMOP záró rendezvény a Gyermekkönyvtárban: „A Jókai Mór Városi Könyvtár részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában” című TÁMOP-3.2.13-12/1-2012-0227 jelű pályázathoz kapcsolódva.

Június 10.: „... Rövid mint a pünkösdi királyság.” – Népszokások Pünkösdi idején. *Csapucha Árpád* néprajzkutató volt vendégünk, aki a tatabányai Kuny Domokos Múzeum munkatársa.

Csillaghúr Zenekar

Ünnepi Könyvhét Dorogon

MUCHA ILDIKÓ

2014. az évfordulók éve városunkban, többek között idén ünnepeljük Dorog várossá nyilvánításának 30. évfordulóját is. Ebből az alkalomból több kötettel gyarapodott a dorogi kiadványok száma, melyeket a könyvtári sátorban kínálunk a város lakóinak és az érdeklődőknek. Az új kiadványok közül az Art Limes legújabb kétkötetes számát szeretném most bemutatni. A szerkesztők ezt a számot a dorogi képzőművészek megismertetésére szánták.

Az **Art Limes** a Limes c. társadalomtudományi periodikából kinőtt folyóirat. 2004-ben jelent meg először. Fő profilja a bábművészet, gyermekkönyv illusztráció, de ez idővel bővült a városokhoz kötődő művészetek bemutatásával.

Mucha Ildikó

Az a megtiszteltetés ért, hogy a dorogi könyvünnepeken mutathatom be ezeket a köteteket.

Örömmel teszem ezt azért is, mert a szerkesztőbizottság tagjai olyan személyek, akiket régen és jól ismerek. Évekkel ezelőtt még munkakapcsolatban álltunk egymással: Virág Jenő főszerkesztő évekig szervezte városunk kulturális életét, Kovács Lajos és Wehner Tibor szakszerkesztők sok kulturális elemzését olvashattuk, és sokszor hallgathattuk élményt nyújtó kiállítási megnyitóikat.

Az Art Limes Képzőművészek Dorogon címet viselő első kötete a már nem élő művészek munkásságát mutatja be sok-sok képpel, a második pedig a kortársak munkásságát taglalja.

A szerkesztők izgalmas és érdekes szerkezeti felosztást választottak. A kötet első részében Wehner Tibor és Kovács Lajos írásait olvashatjuk. A dorogi képzőművészeti élet közelmúltjáról kapunk áttekintést. Majd a lezárt életművek alkotóinak kislexikonját olvashatjuk, később ugyanők portrégalériája zárja a sort. Helyet kapott a kötetben az átutazók, a városban átutazó jelleggel működő művészek kislexikona és portrégalériája is. A kötetet képgyűjtemény zárja.

Ha belelapozok a kiadványba, nem tudom torokszorító érzés nélkül lapozgatni. Az itt felsorolt művészeket, egy-kettőt kivéve személyesen is ismertem. Furlán Ferenc, Árvai Ferenc és Hír József művészeti tevékenységét közvetlenül figyelemmel kísértem a művelődési házban. Bodri Ferenc középiskolai osztályfőnököm volt. Tőle tanultam a képzőművészeti alkotások megfigyelését,

értékelését. Megtanította, hogy az alkotások hatással vannak személyiségünkre, érzelmeinkre, ízlésvilágunkra. Segített eligazodni az értékek világában. Ezért mindenki figyelmébe ajánlom Bodri Ferenc művészettörténész elemző írásait. Ugyancsak kiemelkedőek Wehner Tibor, Kovács Lajos elemzései és *Virág Jenő* beszélgetéstörredéke Furlán Ferencel. Az interjú megismerteti velünk Furlán Ferencet, a magánembert is.

A folyóirat második kötete az elsővel azonos szerkezetű. Benne megtaláljuk kortársainkat, akik velünk élnek, dolgoznak és alkotnak jelenleg is. Ha végigtekintünk az impozáns névsoron örömmel konstatálhatjuk, hogy olyan művészekről olvashatunk, akik alkotásaikkal, művészeti nevelésükkel és gyűjtőmunkájukkal híressé tették városunk kulturális életét.

Farkas Éva, Lévy Jenő és Tettamanti Béla ma már országosan elismert művészek. *Bárdos Annamária, Kapa Melinda, P. Tóth-Major Krisztina, Végh Éva, Kolonics Péter és Prunkl János* alkotómunkájuk mellett sokat tettek és tesznek a város ifjúságának művészeti nevelésében is. Említésre méltó és köszönet *Dr. Zsembery Dezső*nek, aki gyűjteményével örökbecsű értéket hozott létre városunk számára.

A második kötetből kimaradt a munkásságot méltató rész, de ugyanakkor érthető módon nagyobb terjedelmű a portrégaléria, hiszen kortársakról van szó, akik folyamatosan alkotnak. A portrégalériában nagyrészt Kovács Lajos és Wehner Tibor írásait olvashatjuk. A köteteket képgaléria és bibliográfia zárja.

Örömmel fogadtam el a felkérést az Art Limes legújabb számainak bemutatására. A szép, elegáns kiadvány bizonyítja, hogy városunk képzőművészete értékes, jó, amire joggal vagyunk és lehetünk büszkék. Szeretettel ajánlom mindenki figyelmébe a folyóiratot, ami a mai napon sátrunkban, a későbbiekben pedig a könyvtárban megvásárolható.

Végül szeretnék köszönetet mondani a szerkesztőknek és Dorog város

Önkormányzatának, hogy ezzel a színvonalas kiadvánnyal gazdagították könyvtárunk helyismereti gyűjteményét. A megvásárolt példányok a könyvtár sátránál dedikáltható.

Örmény motívumok – Könyvbemutató a városi könyvtárban

MUCHA ILDIKÓ

Az Ünnepi Könyvhét dorogi eseményeinek talán legbensőségesebb pillanata volt az Örmény motívumok című könyv bemutatója az Arany János Városi Könyvtárban június 13-án.

Csaknem két évtized írás-termését válogatta össze **Krajcsir Piroska**, az Örmény motívumok című nagyszabású munkájában. A szerző a múlt század utolsó harmadában került az örmény kultúra és művelődéstörténet vonzáskörébe, amelynek hatása, egész életét meghatározta. Az Ararát hegy lábánál, Örményországban különös életiskolát járt ki: betekinthezett a népszokások, a négyezer éves örmény történelem történeteibe, végigjárta a régi fővárosokat, műemlékeket. Bejárta Örményországot, nemcsak a nyelvet tanulta meg, de az örmény mentalitást is, és valóban otthonává vált a kaukázusontúli kis köztársaság.

Mucha Ildikó és Krajcsir Piroska

A kötet nyolc fejezete tematikailag – történelem, néprajz, emberábrázolások – és műfajilag – útleírások, beszámolók, interjúk, riportok, elbeszélések – is rendkívül színes. A magyar olvasók számára is rendkívül érdekes, olvasmányos kötetet számos képpel illusztrálta a

szerző, aki az Előszóban így vall a kiadvány szerkesztésének folyamatáról: „Az *Örmény motívumok* cikkeinek válogatása és szerkesztése közben az a cél vezérelt, hogy honfitársaimhoz közelebb hozzak egy ősi, 1700 év óta keresztény kultúrát; egy népet, amely történelmi kataklizmák, háborús pusztítások és egy népirtás pokla után sem vesztette el bölcsességét, jóságát, életszeretetét.

Közönségtalálkozó a könyvtárban

MUCHA ILDIKÓ

2014. június 5-én **Tarján Tamás** József Attila díjas irodalomtörténészt láttuk vendégül Dorogon, a Városi Könyvtárban.

Vendégünk, „Kacagnak a múzsák” című előadása lenyűgözte hallgatóságát. Előadott szemelvényei által megismerhettük a kortárs magyar irodalom derűs oldalát. Remek szórakozásra nyílt lehetőség a könyvtár felújítási pályázatának köszönhetően.

Az irodalmat kedvelő közönség felejthetetlen élményekkel gazdagodott ezen a délutánon.

A rendezvény dedikálással zárult.

Tarján Tamás

Hangulatok – Az élet sötét és napos oldala magyar írók novelláiban

KOVÁCS KÁLMÁNNÉ

2014. június 21-én, szombaton délután irodalmi foglalkozás volt Bakonybánkon a könyvtárban.

A rendezvényre a helyi nyugdíjasklub tagjait invitáltam, akiknek tavaly is tartottam hasonló foglalkozást, s hálás közönségnek bizonyultak.

Délután 2 órára tizenketten érkeztek meg, valamint 2 iskolás, akikkel egy kis meglepetéssel készültünk az időseknek.

Furulyán népdalokat, operett részleteket, népszerű műdalokat játszottunk – ezzel kedveskedtünk a vendégeknek. A kis zenének nagy sikere volt, a közönség lelkesen megtapsolt bennünket. Egyébként 3 évig jártak hozzám furulyázni a könyvtárba. Egy-egy dalcsoport után híres íróinkhoz fűződő anekdotákat olvastam fel. A zenés rész végén oklevéllel és könyvvel köszöntem meg a diákok kitartó munkáját, szorgalmát. A délután további részében **Örkény István, Janikovszky Éva, Csáth Géza, Karinthy Frigyes, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Galgóczi Erzsébet és Kosztolányi Dezső** 1-1 novelláját olvastam fel. Olyan műveket választottam, amelyekről azt gondoltam, hogy ennek a korosztálynak különösen sok ismerős helyzetet fognak

felidézni. A felolvasások szünetében aztán ezekről az emlékekről beszélgettünk. A sort **Galgóczi: A kiskatona pénze** c. igen mély érzelmeket keltő, szinte drámai hatású novellájával kezdtük, majd **Karinthy: Kaland** c. humoreszki-jével zártuk.

A novellák után üdítő és sütemény mellett még megbeszéltük a nyári kirándulás lehetséges úticéljait. A jövőbeli viszontlátás reményében váltunk el egymástól.

Könyvbemutató a községi könyvtárban

MAKUYEK NÓRA

Az etei községi könyvtárban február 23-án került sor **Jakab-Köves Gyopárka** két új könyvének bemutatójára. A 2013-ban megjelent regény *A konokok*, a novelláskötet pedig *az Istenhegyi fogadó* címet viseli.

Az eseményt Jakab Bálint Mihály nyitotta meg bevezetőjével. A bemutatón Jakab-Köves Gyopárka a népes közönséget beavatta a kutatás körülményeibe, az írás folyamatába, valamint mesélt arról,

hogyan születtek meg regénye szereplői.

Az eteiek számára külön öröm, hogy *A konokok* egy olyan történelmi regény, mely nagyrészt a falu 1648-as betelepítéséről, valamint az azt követő évtizedekről szól. Falutörténet és családtörténet, valóság és fikció keveredik egymással a könyv lapjain. Tiszteletes Asszony két falu, Ete és Csép iratainak kutatásával kezdte meg munkáját, miközben egyre több emberi történet rajzolódott ki fantáziájában. Így született meg egy igazán érdekes, emberi, és történelemmel átitatott irodalmi mű.

A bemutatót – mely szép számmal vonzotta a nem csak etei érdeklődőket – könyvvásárlás, dedikálás, és beszélgetés követte.

Helyi vers- és prózamondó verseny

MAKUYEK NÓRA

A magyar költészet napját 2014-ben Eten egy vers- és prózamondó vetélkedővel tettük emlékezetessé. Az eseményen 14 versenyző indult három korosztályban – alsó tagozat, felső tagozat, középiskolások és felnőttek. A vetélkedő végén első díjat és különdíjat, valamint emléklapot osztottunk ki.

A programot színesítette **Varga Jenő** előadóművész, „Megmondom a titkát” című zenés irodalmi műsora, melyen nagy költők – saját maga által – megzenésített verseit adta elő a fellépő. A versenyt a megyei könyvtár mellett az etei általános iskola, az önkormányzat, egy komáromi civil szervezet és egy etei alapítvány támogatta.

Varga Jenő

Gyermeknap

ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ

Idén immár harmadik alkalommal ünnepelte a **József Attila Megyei és Városi Könyvtár** a gyermekeket. 2014. május 18-án az enyhén esős, hideg időjárás kevésbé kedvezett programjainknak. Ez alkalommal ugyanis az Őko-teraszt is benépesítettük a rendezvény idejére: a **Virgonckodó Játsszópark** hagyományörző, óriás fajátékai kaptak itt helyet. Látogatóinkat azonban csöppet sem zavarta a csöppörgő eső, vagy az alacsony hőmérséklet – kiskabátba bújva élvezettel próbálgatták a felkínált eszközöket.

A mesekedvelőket **Mikolasek Zsófia (Déliab Színház)** szórakoztatta, nem kevés sikerrel, hiszen a „társulat” többi tagját a nézők közül verbuváló előadás gyermekeket és felnőtteket egyaránt magával ragadott. A zenét ezen a délelőttön a **Tarisznyások zenekar** szolgáltatta „Csengő-bongó” című előadásával.

Természetesen az arcfestés sem hiányozhatott, **Nagyné Boldog Katalin** ezúttal is remekműveket alkotott, az aprótalpúak legnagyobb meglepedésére. A **Könyvtárellátó** könyv- és játékarudája tette kerekké ezt a lelkieken napsütöses napot.

Olvasni nem ciki! – Böszörményi Gyulával

ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ

Május 13-án harmadik fordulójához érkezett az „Olvasni nem ciki!” című író-olvasótalálkozó sorozat. Könyvtárunk ezúttal **Böszörményi Gyulát**, számos népszerű ifjúsági regény szerzőjét látta vendégül.

A néhány mondatos bevezető után, szünni nem akaró kérdésáradat indult el, melynek nyomán betekinthetést nyerhettünk a szerző múltjába, jelenébe, munkájába, magánéletébe.

Egészen közel engedte magához hallgatóságát, mint mondta, -„Buta kérdés nincs, legfeljebb nem válaszolok!” – És mindenre válaszolt! Kölcsönösen szimpatikusnak találta egymást író és közönség.

Közvetlenségével fesztelen légkört teremtett, melyben együtt kacagtak vele apró házi kedvenceinek csínytevésein, és együtt szomorkodtak a gyermekkor intézeti éveinek keserűségein. Az érzelmek skálájának magasságait és mélységeit egyaránt bejártuk aznap délután mindannyian. Köszönet érte!

Böszörményi Gyula

A fotókat Török Csaba készítette.

Gyere a GYEREKkönyvtárba! – Gyereknep és közönségtalálkozók kicsiknek és nagyobbaknak

GURINNÉ PINTÉR GABRIELLA

Gyerek zsivajtól volt hangos a gyermekkönyvtár ismét. A tanév végi és a könyvtár felújítási hajrában jó pár rendezvénnyel sikerült közönséget toborozni átmeneti helyünkre.

Különleges személyiséggel, **Böszörményi Gyula** íróval találkozhatott a közönség május 12-én. A helyi általános iskolából érkeztek az alkotó rajongói, az író-olvasó találkozóra, amelynek kellemese hangulata mindenkit magával ragadott.

Böszörményi Gyula.

Böszörményi Gyula immár ötvenedik könyve az idei ünnepei könyvhéten fog megjelenni. Ez a kötet nem más, mint a nagysikerű Lúzer Rádió Budapest! újabb kötete. Az író először mesélt az életéről, a műveiről, majd válaszolt a gyerekek által feltett kérdésekre. Sok diák hozta el otthonról egy-egy saját Böszörményi könyvét, hogy dedikáltathassa a szerzővel.

A következő találkozó vendége **Nyulász Péter** író volt. A fiatal író gyermekversekkel, mondókákkal, mesékkel és kitalálós versikékkel jelent meg eddig, amelyeket igen gazdag gyermeki fantáziával tölt meg. Nyulász Péter nemcsak bájos, kerekded versikéin keresztül, hanem élőben is azonnal megtalálta a hangot a közönséggel. A Miazami és a Miazmég kötetek versikéivel ismerkedtünk, mondókákat mondogattunk, találgattuk a kitalálós versek megfigjtéseit.

Nyulász Péter

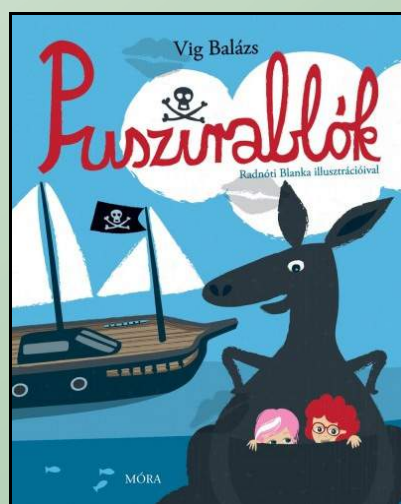
Az újabb vendég a **Ziránó Színház** volt, akik egy kesztyűs bábjátékot adtak elő Pulcinella kertészkedik címmel. Az előadás a maga egyszerűségével fergeteges volt! Öröm volt látni a gyerekek arcán az izgalmat, a félelmet, a tetszést, a csodálkozást, az aktív részvételt a cselekményben. A két fiatal bábművész nagyszerű hangulatot teremtett, a zsúfolásig megtelt helységben.

Zirano Színház

A programok zárásaként **Vig Balázs** íróval találkozhattak a gyerekek, aki a Három bajusz gazdát keres című könyvét ajánlotta a közönségnek. A rendkívül szimpatikus és fiatal író hamar beolta magát a gyerekek szívébe. Pöndöri uram, Fancsali uram és Hóborti úr bajuszai egyszer csak leugranak gazdájuk orra alól és világgá mennek. Kalandjaikról a kötetben olvashatunk.

A találkozó során kiderült az író legújabb meséje a napokban lát napvilágot Puszirablók címmel.

Vig Balázs

A programok a KDOP-3.1.1/B-12-2012-001 pályázati kódszámú „Funkcióbővítő belváros rehabilitáció Dorogon –az Arany János Városi Könyvtár közösségi színtérre alakítása” című projekt az Európai Unió támogatásával és az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósultak meg.

A fotókat Csarnai Katinka Eszter és Madarász Tímea készítette.

Tavaszi vízcseppek hulltak a gyermekkönyvtárban

GOLDSCHMIDT ÉVA

Gyönyörű, napsütéses időben érkeztek a kis szavalók a Mórícz Zsigmond Városi Könyvtár gyermekrészlegébe 2014. május 9-én. A „Madarak és Fák Napja” alkalmából megrendezett versenyen három iskola diákjai vettek részt. A megmérettetés témája a víz volt, amely valamennyi élőlény éltetője és táplálója. Az esemény fantasztikusan indult, hiszen *Csatay Liliána*, a Vaszary Általános Iskola második osztályos tanulója rögtön nem is egy, hanem két verssel örvendeztetett meg bennünket. Tőle hallhattuk Kányádi Sándor költeménye mellett Jász Attila Vacak-patak című művét.

Csatay Liliána

A diákok versválasztása sokrétű volt, ahol a víz több formában megmutatkozott. A költemények képzeletben elrepítettek minket a Balaton partjára, szinte bőrünkön érezhettük, hogy milyen a meleg eső, és fülünkben hallhattuk a tenger tajtékzó hullámcsapásait.

A zsűritagok – Szabó Szeráfina könyvtáros, Ivanics Lászlóné versíró, és Kollárné Bombicz Zsuzsa művelődésszervező – tanácskozása alatt a gyermekek a kihelyezett finomságokból ehettek,

ihattak, kisvártatva pedig a zsűri visszatért az eredménnyel. Valamennyi résztvevőt emléklappal és az *Év Madarát* ábrázoló kulcstartóval jutalmaztuk, amely egy tűzokot ábrázol.

Ivanicsné Ica zsűritagunk két verssel készült, amelyeket az alkalomra, a témához kapcsolódóan írt, a gyermekek pedig nagy tapsal honorálták gondolatébresztő sorait.

Díjakat egy korcsoportban (2-3. osztály) adtunk át: az első helyen Vass Botond végzett Tamkó Sirató Károly Dal a tórol című versével. Azután a Szalay Minka Regina által szavalt Meleg esőben! című költemény nyerte el legjobban a zsűri tetszését, majd Kis-Prumik Levente Rónay György Délutáni zápor című versével a harmadik helyen zárt. Csatay Liliána pedig a különdíj boldog tulajdonosa lett.

Eredmény:

1. Vass Botond (3. oszt., Kőkúti Ált. Isk. Fazekas Utcai Tagint.)
2. Szalay Minka Regina (3. oszt., Talentum Ált. Isk.)
3. Kis-Prumik Levente (3. oszt., Fazekas Utcai Ált. Isk.)

Küöldíj: Csatay Liliána (2. oszt., Vaszary János Ált. Isk.)

Négy évszak a kisvakonddal

GOLDSCHMIDT ÉVA

A Kisvakond történetek bizonyára sok gyermek és felnőtt számára ismerősek. A Móricz Zsigmond Városi Könyvtár gyermek részlege is bővelkedik a helyes kis állatról szóló mesekönyvekben. A gyermeknap alkalmából a könyvtár szervezésében és a Cseh Centrum támogatásával jöhetett létre a **Kisvakond képzőművészeti kiállítás** 2014. május 26-án, a Magyar Zoltán Művelődési Központ Folyosó galériáján.

A megnyitón a *Paulovicsné Gouth Zsófia* énekesnő által komponált zeneszámot hallgathatták meg az óvodások, amelyet erre az alkalomra írt. Gitárjátékával és Tüske Bökis dalával pedig hamar belopta magát a kicsik szívébe. Zsófia szívből nyújtotta át a gyermekeknek szánt meglepetést: gerezdekre szeletelt almával kínálta a kicsiket.

Paulovitsné Guth Zsófia és Sinkó Ildikó

Sinkó Ildikó könyvtárvezető megnyitó beszédében érdeklődéssel kérdezte a gyermekektől, mit szólnának, ha a művelődési ház téli kertjében előbukkanna a vakond, és mi mindent csinálna a könyvtárban, ha egyszer csak ott találná magát? A lurkók ügyesen megválaszolták, milyen sok mindennel lehet foglalkozni a könyvtárban. Például a vakond is olvashatna könyveket, újságokat, társasjátékkal játszhatna, könyveket kölcsönözhetne...

A rövid műsort követően a gyermekek végignézték a képeket, majd útjuk a gyermekkönyvtárba vezetett, ahol a Kisvakond és az árvíz című mesét hallgathatták meg. A főhősünket bemutató könyveket megnézegették, sőt, megtalálták bennük azokat a rajzokat, amelyeket a kiállítás anyaga is tartalmaz. Gyermek és óvónő, könyvtáros és kívülálló örömmel részesült – a képeknek köszönhetően –, főhősünk sokszínű életéből, a látvány nyújtotta élményből. Ki így, ki úgy, de kötődik hozzá, és ez fantasztikus!

© Zoltán Művelődési Központ

A tárlat 2014. május 26-tól június 10-ig tekinthető meg, a belépés díjtalan!

A fotókat Goldschmidt Éva készítette.

Leányvári gyerekek madaras élményei

Leányvárról nemrég egy érdekes mese-élmény füzet érkezett KSZR csoportunkhoz. *Pócsföldi Gáborné* könyvtáros szerkesztette a helyi madarász- és rajz szakkör alkotásaiból. Kiválasztottunk néhány művet ebből, hogy közreadjuk a jó példát, és felhívjuk a figyelmet a tanulók ügyes munkáira. A madarász szakkört *Pálincás Józsefné*, a rajz szakkört pedig *Tárczi Gabriella* vezeti.

Balázs Dániel, 3. osztályos tanuló

Itt is egy bagoly!

Ősz van, Bükfürdőre utazunk.

– Mikor érkezünk Bükfürdőre? – kérdi a három éves Dorka.

– Mindjárt! – válaszol Apa.

Egy fél óra múlva már én, Ati és Dorka a fürdő felé indultunk Anyával és Apával. Egyszer szól egy bácsi Atinak.

– Figyeljétek a fákat, mert én láttam errefelé mókusokat! –

Mi persze rögtön elkezdtük nézni a fák lombjait. Dorka előre is szaladt, egy fa alatt megáll és kiabál:

– Bubó ül a fán! –

Én és Ati odaszaladtunk.

– Jé, egy bagoly! – S egyszerre nagyot kurjantottunk. Én odafutottam egy másik fához, azon is ült egy bagoly.

– Itt is egy bagoly! – kiabáltam.

Ati és Dorka fákhöz futottak és kiabálták:

– Itt is, itt is van egy! –

Én összeszámoltam tizenkét fülesbagolyt. Ezen túl minden nap bagoly lesen voltunk. Én csak azt furcsállottam, hogy nyitva van a szemük. A

könyvekben azt írják, hogy a baglyok nappal alszanak és este vadásznak.

Eszembe jutott, amit a madarász szakkörön Ica néni mondott. Ezek a madarak szigorúan védettek! Kedvencük a mezei pocok. Télen nagy csapatokba verődnek. Költési időszakuk április, május hónapja tojó 4-6 tojáson 27-28 napon át kotlik. Arról, hogyan alszanak – nem mondott semmit. Kigondoltuk, hogy egyik este Atival és Dorkával meglessük őket. Apa húzta a lóbőrt, Anya úgy nézett ki mintha aludna. Mi ki akartunk osonni, de Anya csodálkozó hangját hallottuk:

– Apa a gyerekek alvajárók lettek! –

Én, Ati és Dorka kinyújtottuk a kezünket mintha igaziból alvajárók lennénk. Anya elfordult, mi visszafutottunk az ágyba. Anya az ajtó felé mutatott, ahol régebben álltunk, aztán azt motyogta:

– Biztos csak álmodtam. –

Apa még egy kicsit zsörtölődött, hogy felébresztette, aztán elaludt. Anya egész este olvasott magának. Így ment ez napról napra, de nem jártunk sikerrel. Addig ment ez, mígnem vége lett a nyaralásnak. Én azt gondoltam ki, hogy jövőre, ha ősszel jövünk, hozok egércsalit a baglyoknak. De mit szólnak majd hozzá Anyáék?

Balogh Réka rajza

- Gárdonyi Géza Városi Könyvtár
- 2840 Oroszlány, Szent Borbála tér 1. (Pf.:57.)
- Tel: 34/560-483 Igazgató: 20/343-4394
- Email: ggkonyvtar.oroszlany@gmail.com

Házi bajnokság a gyermekkönyvtárban

TAKÁCS TÍMEA

Május 15-én délután zajlott az oroszlányi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár Gyermekkönyvtárában működő sakk szakkör házi sakkbajnoksága, melyre négy korcsoportban 17 érdeklődő nevezett. A szokatlanul nedves és hideg idő sem tudta kedvét szegni a legelszántabb sakkrajongóknak, akik a gyermekkönyvtárban lelkes szurkolókkal körülvéve játszották le a meccseket. Három korcsoportban -6-8 éves, 12-14 éves és 15-18 éves- a létszám lehetővé tette, hogy mindenki játsszon mindenkivel. Számhúzással döntött el az első mérkőzések párosítása, s a győztes partik száma alakította ki a végső sorrendet. A kihívás komolyságát mi sem bizonyította jobban, mint a néha fel- feltörő könnyes öröm vagy csalódott sóhaj. Az eredményhirdetésre közel két óra játék után került sor.

A 6-8 éves korcsoportban indulók közül az első helyet a verseny legfiatalabb versenyzője Bázsa Imre (6) érte el kiharcolva az idősebb versenyzők elismerését is.

A 12 – 14 éves korosztály népes táborából végül az első helyen két-két győztes meccsel Keltai Dóra (13) és Bázsa László (13) végeztek. Második helyezett egy győzelem és egy döntetlen bezsebelésével Schäffer Mihály, (13) lett, a harmadik helyen pedig egy döntetlen eredménnyel Bázsa Tamás (13) végzett.

A legidősebbek között (15-18) az első helyet Szécsi Balázs (18) szerezte meg, őt követték Babai Bence (17) és Bázsa Bea (15).

A Sakk szakkör a nyáron szünetel, de szeptembertől ismét várja régi és új a sakksporthoz érdeklődő gyerekeket, fiatalokat az oroszlányi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár gyermekkönyvtárába csütörtökönként 16 órától.

Napfény Karnevál 2014. „Hogy jól kezdődjön a nyári szünet”

TAKÁCS TÍMEA

Június 14-én délután kilencedik alkalommal népesült be az oroszlányi Szent Borbála tér a Gárdonyi Géza Városi Könyvtár és az oroszlányi Ifjúsági-és Társasjáték Klub által szervezett Napfény Karneválnak köszönhetően. A rendezvény témájában kapcsolódott a 60 éves Oroszlány város ünnepség-sorozatához, hiszen számos programelem volt hivatott felidézni a város néhány olyan, a városlakók életében szép emlékeket hagyó épületegyüttesét mint a régi strand, a vidám park vagy az Ady mozi.

A csodálatos napsütésben számos ügyességi fajtékot, „vizes” játékot kipróbálva gyűjthették a napfénytallérokat a vállalkozó kedvű gyerekek. A bütyköldében napfényvirág készült, a felállított sátorban régi rajzfilmekből láthattak részleteket a gyerekek. A meghirdetett rajzversenyen vidámparkot tervezhettek,

rajzolhattak a vállalkozó szelleműek, s a legjobb munkákat ajándécsomagokkal jutalmazták a szervezők a Greenenergie KFT jóvoltából. A legjobbak: Orgován Vivien, Szamosi Mercédesz és Krizsán Dóra lettek.

A jól megérdemelt tallergyűjtésért cserébe a szorgoskodók birtokba vehették a legnagyobb csúszdás nyuszi és a legkisebb ugráló légvárakat, a fa körhintát. A büfében csillapíthatták szomjukat a nemcsapvíz.hu és éhségüket lángossal is a Porcijó büfé felajánlásából. Ezen kívül arcfestésre, tetoválásra és hajtogatott lufi figurára is cserélhették megszerzett napfénytallérjaikat a résztvevők.

A téren felállított színpadon színes műsor szórakoztatott gyereket, szülőt, nagyszülőt. A Bakfark Kvartett koncertje után meséket hallgathattak Koller-Molnár Tímea és Bata Gabriella előadásában. Ez után a Hokkedli bábszínház bábelőadását, majd a PlatinA Táncstúdió táncshowját láthatta a nagyjérdemű a színpadon. A Zabszalma zenekar koncertjével zárult a műsorok sora.

A napfényes napra a koronát a tűzoltók által létrehozott habparti tette fel, méltó záróakkordjaként a mesés délutánnak.

Köszönjük támogatóinknak az önzetlen segítséget! Flepp Hang- és Fénytechnika, nemcsapvíz.hu, Aszódi és Társa, Greenenergie Kft., Vértesi Erdő Zrt., Oroszlány Önkormányzati Tűzoltó-parancsnokság, Hostya Imre, Porcijó Büfé, Oroszlányi Piac.

Fotók: Szlezákné Molnár Katalin és Takács Tímea

Intézmények közötti kulturális együttműködés

SZILASSI ANDREA

Május végén, Tatabányán egy együttműködési megállapodás kötöttet a kulturális szféra két különböző intézménytípusa között. A megyeszékhely művelődési házait integráló **Agora Sport és Szabadidő Közhasznú Kft.** képviseletében **Sámuel Botond László** ügyvezető, a **József Attila Megyei és Városi Könyvtár** részéről pedig **Dr. Voit Pál** igazgató voltak az aláíró felek. A két vezető a 2013. évi pozitív tapasztalatok tükrében döntött úgy, hogy a 2014-2015. évre hivatalos dokumentumba foglalja az egyeztetett közös programokat és a szakmai együttműködés egyeztetett formáit.

A rendezvények 2014 januárjában már elkezdődtek a tervezett helyszíneken. Az együttműködés fontos része, hogy mindkét intézmény részt vállal egymás programjainak népszerűsítésében is.

- „Olvasásra születni” címmel komplex foglalkozások nagycsoportos óvodásoknak
- Mesesarok rendezvények gyermekeknek és szüleiknek
- Tatabányai Könyvünnep az Ünnepi Könyvhéthez kapcsolódóan
- Honismereti tábor Csákányospusztán
- Kulturális piac

- Holokauszt pályázat
- József Attila XII. Nemzeti vers-, énekelt vers és prózamondó verseny

Az együttműködésnek vannak kevésbé látványos oldalai is. Az Agora szervezi a város valamennyi kulturális intézményének bevonásával az Agora Fórum és Agora Műhelyek munkáját. A JAMK sajtófigyelést végez egyeztetett terv alapján az Agora számára.

Tanácskozik az Agora Tudományos Műhely.

ifj. Gyüszli László helytörténész – igazgatóhelyettes a műhely előadójaként

A képek forrása: www.vertesagoraja.hu

E-tanácsadóként a budapesti gyermeknapon

SZILASSI ANDREA

A Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat a Fővárosi Önkormányzattal és néhány más szervezettel karöltve 24 éve már, hogy megrendezi kétnapos, ingyenes gyermeknap rendezvényét a budapesti Városligetben. Idén május 24-25-én rekkenő hőségben került sor az eseményre.

A NIIFI meghívására *Pohner Lászlóné* kolléganőmmel jómagam is részt vehettem a kétnapos eseményen a Winston Churchill sétányhoz közeli réten, a Biztonságos Internet Sátorban. Nevünknek megfelelően a biztonságos internethasználat köré szerveződött a tevékenységek jelentős része: kvízek, írásos tesztek, javaslatgyűjtemény szülőknek a biztonságos internetezésért. Szerepelt még a tájékoztató anyagokban az eMagyarország Centrum és a www.saferinternet.hu webhelyek ajánlása. Utóbbi 7-11 éves gyermekeknek és 12-18 éves fiataloknak, valamint szülőknek és tanároknak szolgál hasznos információforrással. Egy óriási asztalnál tesztekkel és ehhez kapcsolódó tanácsadással vártuk a szülőket és nagyobbacska gyermekeiket. A kérdések egyrészt a netikett témakörébe tartoztak, másrészt általános körű és nagy fontosságú biztonságtechnikai ismereteket mértek fel.

Rengetegen megfordultak asztalunknál mindkét napon - köszönhetően a vonzó ajándékoknak is. A különféle ingyenes prospektusok, matricák mellett fényvisszaverő karkötő, luftballon, buborékfújó, golyóstoll, frizbi, macskaszem kerékpárra egyaránt kapható volt. Gyermeknap lévén nem hiányoztak a helyszínről a számítógépek és a játékprogramok sem. Egy Xbox is eredményesen csalogatta a tizenéves látogatókat. Sátorunk programjait és ajándékait az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, az NMHH, a HP Magyarország, a Mobilsuli és a Magyar

Telekom, valamint a UPC Magyarország finanszírozta.

De ne hagyjuk ki a többi gyermeknap rendezvényt sem! A Nemzetek Utcájában számos ország nagykövetsége, illetve kulturális intézete mutatta be kulturális és gasztronómiai sajátosságait. A kulturális látnivalókat zene, tánc tette teljesebbé a Nagykövetségek Színpadán. A Magyar Lovasterápia Szövetség munkatársai a nagyközönség számára lovasterápiás bemutatókat tartottak. Az OTP Bank focikupát szervezett általános iskolásoknak. Élénk zsvivaj hallatszott mindvégig az ideiglenesen felállított pálya felől. A pálya fölé magasodó reklám-hőlégballon kitűnő szolgálatot tett a hatalmas területen, mint igazodási pont. Ingyenes nőgyógyászati és gyermekfogászati szűrés, véradás is szerepelt a programkínálatban. Az igazán bátor gyermekeket, akik ezen az ígéretes és örömteli teli napon bevállaltak egy fogászati vizsgálatot - arcfestés és sokféle ajándék várta a „megpróbáltatásért” a fogászati szűrőállomás mellett. Kutyás bemutatót is láthattak a nézelődők a Napozóréten a Kutyával az Emberért Alapítvány szervezésében, a nagykövetségek színpadán. A legkisebbeket és szüleiket a babaréten várták fejlesztőjátékokkal az árnyas fák alatt. Térzenét adott a Királydombnál a Zuglói Filharmónia Zenekar. Fegyver- és harckocsi-bemutatót is tartott a Magyar Honvédség. A Mercedes-Benz ún. MobileKids (MoKi) programjával játékos formában, szórakoztató módon kívánta felhívni a

4-10 éves korosztály figyelmét a biztonságos közlekedés legfontosabb kérdéseire, a megfelelő magatartásmintákra. E programok mellett vásárosok és kereskedők kínáltak mindent, mi szemnek és szájnak ingere. Fárasztó, de kellemesen üdítő időtöltést jelentett ez a két nap mindkettőnk számára.

Szépkorúak a világhálón – országos szakmai tanácskozás Pécsen

SZILASSI ANDREA

2014. május 29-30-án NetNagyi Klubunk egy szívélyes invitálásnak tett eleget. A pécsi Net-Nagyi Egyesület 10 éves születésnapját ünnepelte. Ez alkalmából *Dr. Nemes Krisztina* elnök a nekik helyet biztosító VOKE Vasutas Művelődési Házzal együtt egy nagyszerű programot szervezett. A kb. 200 fős rendezvényre az országban működő klubok tagjait is meghívták, köszönhetően a támogatóknak: MÁV Zrt., a Baranya Megyei Európai Információs Pont és Pécs város Önkormányzata. A vendégek az egész napos szakmai program mellett este egy közös, jó hangulatú vacsorán is részt vehettek, amelyet élőzene és tánc tett még hangulatosabbá. Szállást a Palatinus Hotelben foglaltak a távolról érkezőknek. Budapestről, Szegedről és Nagykanizsáról érkeztek még csoportok. Másnap egy belvárosi séta egészítette ki és tette emlékezetessé ezt a látogatást.

A tanácskozás szakmai részében 3 ülészenakon belül kb. 13 előadás hangzott el, amelyek rövidesen nyilvánosak lesznek a VOKE honlapján. A házigazdák nevében *Szentgyörgyváy Péter*, a VOKE igazgatója köszöntötte a vendégeket. Örömet fejezte ki, hogy 10 évvel ezelőtt ez az egyesület volt az első az országban, amely az idősek informatikai tudásának fejlesztése érdekében megalakult. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatától *Kővári János* üdvözölte a résztvevőket. *Dr. Nemes Krisztina* egyesületi elnök előadásának a „Digitális esélyegyenlőség, életminőség javítása a számítógép segítségével a VOKE Vasutas Művelődési Házban” címet adta.

Visszaemlékezését a klub világra jöttét megelőző időszakról indította, a 2000-ben startolt első informatika tanfolyammal. Mint hallhattuk, Pécsen is a felhasználóképzésből fakadó igények hívták létre az idős számítógépezők klubját. Tapasztalatok még nem voltak, adva volt azonban az időskorúak motiváltsága és elszántsága a tanulásra. Napjainkig 2.500 fő szerzett informatikai ismereteket a Net-Nagyi Egyesület szervezésében. Örömteli esemény, hogy a kurzusok résztvevői összetartó közösséggé váltak. *Dr. Nemes Krisztina* fontos célként jelölte meg egy internetes etikai kódex megalkotásának szükségességét, amelyhez a meghívott előadóktól is támogatást kért. A pécsi tapasztalatokról egyébként a harmadik ülészenak keretében még több előadásban is hallhattunk.

Dr. Nemes Krisztina

Dr. Kovács Kálmán

Ezt követően érkezett a pécsi egyesület tiszteletbeli elnöke, *Dr. Kovács Kálmán* egyetemi docens, egykori hírközlési és informatikai miniszter, aki már a kezdetekkor

segítette az egyesületet tőle telhetően. Előadása **„A jövő internete mindennapjaink szolgálatában”** címmel hangzott el. 10 év tekintélyes idő egy ország, egy szervezet és egy ember életében is. Egy ilyen nevezetes évforduló alkalmat ad összehasonlítani a kezdeteket az eredményekkel, ugyanakkor elgondolkodni azon is, hogy mi lett volna, ha másként alakultak volna bizonyos események. Megemlékezett még a szintén 10 éves eMagyarország pont hálózatról, amelynek születésénél ő is ott bábáskodott. Beszült még a tanítás és tanulás kölcsönhatásáról, valamint a generációk egymásra találásának fontosságáról is.

Őt Dr. Csepeli György szociálpszichológus egyetemi tanár, egykori IHM államtitkár követte. **„Kiszervezve – behálózva. Az internet behatolása életünkbe”** – e címmel és témával folytatódott a program. Mivel az internet az emberi kommunikáció egy evolúciós szintje, érdemes elemezni bizonyos jelenségeit. Előadásában beszült a társadalmi hatások mellett az embereket érintő következményekről is: a függőségről, sebezhetőségről és kiszolgáltatottságról, amelyek éppúgy életünk részévé váltak, mint a világháló szinte korlátlan lehetőségei. Előadásában érintette a társadalmi egyenlőtlenségek felerősödését is, valamint az elektronikus térben előforduló kontrollvesztést, és a generációk egymástól történő távolodását.

Dr. Csepeli György

A második ülészak első előadójaként Dr. Baráth Árpád egyetemi tanár következett. **„Kreativitás és lelki egészség”** című előadásának mondanivalója három fő téma köré

szerveződött: 1. A kreativitás természetrajza, 2. Változások időskorban, 3. Az időskor lelki erőforrásai. Gondolataiból egyet ragadnék ki: szükségesnek látszik új öregedési szakaszokat megállapítani a korábbi meghatározásokhoz képest.

Dr. Kiss Attila és Dr. Böröcz István

Habár a közönség figyelme ennyi előadás után általában lankadni szokott, Dr. Kiss Attila és Dr. Böröcz István PHD hallgatók közös előadása láthatóan mindenkit felélénkített. **„Személyes adataink védelme a virtuális világban”** címmel egy meglepetésekben és megdöbbenő részletekben gazdag előadást hallhattunk. Elsőként egy áttekintést hallhattunk a személyes adatról, amely XXI. század olajává vált, és amelynek gyűjtésében igen sokan érdekeltek. Ennek kapcsán szükségképpen szóba került az állami szervek által a polgárokról összegyűjtött, és egymással összekapcsolható információk sokasága is. Az emberek megfigyelése ugyanakkor nemcsak digitális lábnyomainkon keresztül történik, hanem látható, és egyre modernebb kamerák tucatjai mellett akár helikopterről arcfelismerést lehetővé tevő nagyfelbontású technikával, vagy akár egy próbababa szemüregébe helyezett miniatűr eszköz segítségével. Ezt követően a személyes adatok jogi védelméről következett egy fontos ismertető, majd a privát szféránk és adataink elleni számítógépes bűncselekményekből hallhattunk néhány szemléletes példát.

A második ülészakot Szabó Kitti előadása zárta, aki a Nemzeti Információs Infrastruktúra

Fejlesztési Intézetet képviselte. Előadásában a TÁMOP 2.1.2 Tudásod a jövőd projektjének eredményeiről, aktuális adatairól beszélt.

A harmadik ülészak a jó gyakorlatok bemutatása jegyében telt Pécsről, Tatabányáról és Budapestről érkezett előadókkal. Elsőként a VOKE Vasutas Művelődési Ház egykor igazgatója, *Molnár Géza* emlékezett vissza a számítógépes képzésekkel kapcsolatos kezdeti ügyekre, céljaikra, gondjaikra, eredményeikre. *Kocsis Károlyné*, *Szerdahelyi Henrik* és *Vas Kálmán* szintén a pécsi gyakorlatot mutatta be. A budapesti Ezüstnet Egyesület részéről *Takács Márta* elnök egy képes beszámolóval idézte fel a budapesti klub történetének néhány epizódját a számítógépes oktatásoktól a kulturális programokon át egészen a kirándulásokig. Ez az egyesület 2007-ben jött létre a Budapesti Művelődési Központon belül a *Kattints rá Nagy!* tanfolyamot elvégzett hallgatók számára.

Takács Márta

Végezetül saját előadásomról szólnék, amely a tatabányai NetNagy Klub bemutatását célozta meg. Ebben nagyon röviden áttekintést adtam a klub születéséről és életének meghatározó mérföldköveiről, eredményeiről. Felsoroltam a tagjainkat érdeklő és a klubtalálkozókon elhangzott témákat. Említettem az utóbbi évek tudásmegosztási gyakorlatának eszközeit is, amelynek segítségével kizárólag a klubtagokkal és alkalmi vendégeinkkel osztjuk meg az előadások háttéranyagait – a honlapon való közzététel nélkül. Kitértem még a klubhoz kapcsolódó webhely létrejöttére és látogatottságára is. Érdekességgént bemutattam

egy fotómontázst, amely nagyvonalakban a klub logóját mutatja, mozaikdarabkáiból azonban a klub 7 évének valamennyi eseményfotóiból készült egy szoftver segítségével.¹ Ez a nagyfelbontású kép láthatóvá teszi a cellaképeket is, ezért szórakoztató, egyben nosztalgikus időtöltés áttekinteni teljes tartalmát az érintettek számára.

Szilassi Andrea

Az elhangzottak alapján világossá vált, hogy létezzenek bármilyen szervezeti formában is az ilyen jellegű klubok és egyesületek, de létrejöttük és létezésük oka mindenhol ugyanabból a tényezőből fakad: szünni nem akaró igény a továbbképzésekre, a folyamatos tanácsadásra. Ezt szerencsésen alapozta meg a második ezredfordulót követő pályázati források sora, amely elősegítette és ösztönözte a kulturális intézményeket a felhasználóképzések megszervezésére. A klubok, egyesületek működése azonban csupán ott lehetett folyamatos, és kizárólag ott maradhatott fenn, ahol önkéntesek is jelentős mértékben hozzájárultak a feladatok megvalósításához. A seniornet klubok működésének jótékony hozadéka a digitális írástudás kultúrájának terjesztésén túl, hogy erős és összetartó helyi közösségek jöttek létre. Ezek az emberi kapcsolatok az IT világan túl is terjeszkedtek, és más területeken is életképesnek bizonyultak.

¹ Megtekinthető itt:

http://netnagyiklub.hu/netnagyi_mozaik.jpg

Holokauszt megemlékezések megyénkben

DR. HORVÁTH GÉZA

A holokauszt 70. évfordulója tiszteletére számos megemlékezés, emlékeztetés zajlik ország szerte. Ezek sorába illeszkedett a tatabányai kapcsolat-építő, ismeret átadó rendezvény is, melyet a Szene Hanna Magyar-Izraeli Baráti Egyesület szervezett a KPVDSZ Művelődési Házba.

Megnyitójában *Kancz Csaba* alpolgármester elmondta, hogy a magyarság története és benne a tatabányai helytörténet sem képzelhető el a zsidóság nélkül. A zsidóságnak a modernizációban játszott szerepét is meg kell ismernünk. Szembe kell néznünk közös történelmünkkel, tragédiáinkkal. Soha többé! Az emlékezet és kibeszélés erősítse a jövőbe vetett együttműködés reményét, - hangsúlyozta.

Petrasovits Anna, a konferencia egyik fővédnöke köszöntőjében arról beszélt, hogy újra kell fogalmaznunk a zsidó-magyar együttélés alapjait, ami lehetőséget ad a nemzeti megbékélésre. Sok ilyen konferencia kell ahhoz, hogy részletesen feldolgozzuk a múltat, amihez őszinte szembenézésre és bocsánatkérésre is szükség van.

Suchman Tamás, a Mazsihisz tagja, a másik fővédnök arról szólt, hogy a zsidóságnak mindig is harcolnia kellett az életben maradásért. Ám az 1930-as 40-es években „valami nem történt meg az emberek lelkében.” Nem készültek fel a tragédiára. Együtt kell megemlékeznünk a magyarságról és zsidóságról a második világháborús szenvedések között. A vészkorszakból, a történelemből tanulnunk kell, meg kell hallgatnunk a túlélőket. A múltat csak tisztességgel, őszintén, a tényeket szem előtt tartva lehet és kell feltárni.

Izsák Zoltán a szervezők nevében és a Társaság vezetőjeként egy példával illusztrálta, hogy a történelem folyamán a helyi zsidók mennyire szolgálták az előd települések lakosságát, mennyire járultak hozzá Alsó- és Felsőgalla, Bánhida

és a bányatelep fejlődéséhez. Nem eléggé közismert tény, mondta, hogy Donáth Gyula, maga is zsidó származású szobrászművész helyi Turul szobrának felállításához a költségek több mint felét adták hozzá, - Herzl Tivadar és a zsidó hitközség tagjai.

Róbert Péter az Országos Rabbiképző Intézet tanára rendkívül szuggesztív és adat gazdag előadásában a honfoglalástól 1945-ig tekintette át a zsidó-magyar közös történelmet. Tényeket közölt és tévhiteket oszlatott. Kiemelte a zsidóság szerepét, és az egyenjogúsításért folytatott harcat. 1848-49-ben a zsidóság, akkori, az országban meglévő százalékos arányánál nagyobb mértékben, anyagilag is támogatta a magyar függetlenségi törekvéseket, szabadságharcot. Rámutatott arra, hogy az 1867 utáni emancipációt követően elmagyarosodás következett be a magyarországi zsidóságnál. Gazdasági és kulturális téren is jelentősen kivették részüket a „boldog békeidők” névvel fémjelzett modernizációból. Az ekkoriban jelentkező antiszemitizmus külföldi mozgalmak helyi lecsapódásának tekinthető. Ezután részletesen elemezte az új utakon elindult kisebb országban meghozott fajvédelmi törvények negatív hatásait, a zsidóságot jogi eszközökkel háttérbe szorító intézkedéseket. Kiemelte a külföldi diplomaták embermentő tevékenységét.

Rados István és munkaszolgálatos társai. Csobánka, 1941. Forrás: www.centropa.hu

A Centropa Hungary, egy nemzetközi szervezet magyar tagszervezete 2001 óta végez kiemelkedően sikeres társadalomtörténeti kutatómunkát, melynek során elsődleges források alapján, sze-

mélyes történeteken keresztül mutatja be a közép- és kelet-európai zsidóságot a 19–20. század fordulójától napjainkig. Az intézet munkájába *Czingel Szilvia* munkatárs vezette be a tatabányai hallgatóságot. Elmondta, céljuk személyes élet-történeteken keresztül, zsidó emberekkel készült és adatbázisba szervezett életút interjúk segítségével megőrizni és közzé tenni a zsidóság történeti örökségének fellelhető momentumait, emlékeit. Emellett a Centropa másik célja olyan módszerek és megoldások kidolgozása, melyek elősegítik a legmodernebb technológiák hasznosítását az oktatásban. (www.centropa.org)

Endrei Istvánné két évesen. Budapest, 1917.

Forrás: www.centropa.hu

A zsidóságot és magyarságát egyként megvallott nemzetközileg is elismert kiváló magyar orientalista és zsidó tudós, *Goldziher Ignác* életét és munkásságát mutatta be előadásában *Riszovannij Mihály* egyetemi docens a Nyugat-Magyarországi Egyetem oktatója. Összhangban a konferencia és a rendező társaság céljával: „A kultúra és történelem ápolása segítségével, megismerni és népszerűsíteni a már meglévő történelmi-kulturális kapcsolatokat, hagyományokat.”

A Komáromi Zsinagóga működéséről, a komáromi erőd deportálásokban játszott szerepéről is szó volt. Milyen szerepet tölt be napjainkban a Komáromi Zsidó Hitközség a környékbeli zsidók hagyományainak megőrzésében címmel és tartalommal *Paszternák Tamás* Menház Zsidó Kultu-

rális és Közösségi Központ (Komárno) bemutatásával kezdődött a Komárom-Esztergom megyei zsidóság történetével, és ez esetben a határon túlra került zsidósággal foglalkozó előadások sora. A 19. században nagy létszámú zsidó közösség élt az akkori megyeszékhelyen, jelentős hitélet folyt a három zsinagógában. A mára jócskán megfogyatkozott gyülekezet mindennapjaiban szélesre tárta kapuit a Dél-Szlovákiában és Nyugat-Magyarországon élő hittestvérei előtt. Programjaik, rendezvényeik nyitottak minden más vallású, kultúrájuk iránt érdeklődő látogató számára is.

A Holokausztot innen és túl. A tatabányai zsidóság története a bányanyitástól a fiókhitközség megszűnéséig (1896-1957) című, nagy érdeklődéssel kísért előadás következett. *Simonik Péter* helyi kutató, aki egyben a Nyugat-Magyarországi Egyetem docense is, vázolta témájának feldolgozási nehézségeit, módszertani megközelítését. Ezzel együtt feldolgozta és részletesen ismertette témáját. „Bármennyire is jól sikerült beilleszkedniük a négy község életében az 1930-as évek második felének antiszemita hulláma őket sem kerülhette el, s az ennek jegyében született ún. zsidótörvények fokozatosan a helyi társadalom peremére sodorták a helyi közösség tagjait.”

A tata-tóvárosi zsidóság története, a holokauszt áldozatairól *ifj. Gyüsi László* a József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatóhelyettese, helytörténész emlékezett meg. A rövid előadásban csak nagy vonalakban vázolta fel a tata-tóvárosi zsidóság kivételes helyzetét az Esterházyak uradalmán. Felvázolta és ezzel egyben csatlakozott is a korábban felszólalókhoz abban a témában, hogy a zsidóság – más útjuk nem lévén – a kereskedelem, a gazdaságban, az iparban helyt állva segítette a város fejlődését. De a kultúra, a sport, az egészségügy területén is sok zsidó vallású ember ténykedett. A holokauszt embertelenségeiről szólva némi meghatódottság is érződött az előadó szavaiból, hiszen itt konkrét emberi sorosokról esett szó, akiknek neve a mai napig is forog az emberek emlékezetében, de akik már nem tehetnek a város fejlődésért semmit – éppen embertelen elpusztításuk miatt.

Ezután e sorok írója mutatta be, internet kapcsolat hiányában csak szóban, a József Attila Megyei –és Városi könyvtárban az emlékév tiszteletére összeállított „Ajánló bibliográfia a zsidóság

Komárom-Esztergom megyei történetéhez és a holokauszt megyei eseményeinek tanulmányozásához” című, intézményünk honlapján elérhető munkát:

http://www.jamk.hu/sites/default/files/ajanko_bibliografia_a_zsidosag_komarom-esztergom_megyei_tortenetehez_v8.pdf

B. Stenge Csaba hadtörténész a Tatabányai Levéltár igazgatója ismertetője révén a tanácskozás záró előadásából megismerhettük a munkaszolgálatosok szerepét a bányászati erőmű hűtőtorjának építésében.

A konferencia meghívottjai Tatabánya, Tata, Oroszlány középiskoláinak történelem tanárai, a Szenes Hanna Magyar-Izraeli Baráti Egyesület tagjai, a Komáromi Zsidó Hitközség tagjai, a téma iránt érdeklődő középiskolások, kulturális közintézmények dolgozói, kutatók, könyvtárosok, muzeológusok voltak. Az előadások anyagáról videofilm készült rendhagyó történelemórák megtartásához.

Megyénk más városában, a legrégebbi zsidó lakosokkal bíró Esztergomban is megemlékeztek a holokauszt évfordulója kapcsán a város zsidóságáról. Június 10-én Esztergomban a Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom megyei Levéltára Palkovics termében emlékeztek meg Esztergom és környéke zsidóságának történetéről Peragovics Ferenc tanár (Dobó Katalin Gimnázium) előadásában. Közreműködtek a Dobó Katalin Gimnázium tanulói. Ezt követően mutatták be: Varga Ágota: *Visszajöttek: A Holokauszt Komárom-Esztergom megyei túlélőinek visszaemlékezései* című dokumentumfilmjének Esztergomra és környékére vonatkozó részeit. A rendezvény a Nyitott Levéltárak 2014 című program-sorozat részeként valósult meg.

Keretlegények. Csobánka, 1941. Forrás: Centropa

59. Helytörténeti Kerekasztal találkozó

NÁDASINÉ BALATONI ANNA

A találkozóra 2014. május 9-én a Gerenday Községi Házban került sor, ahol Lábatlan egykor nagy jelentőséggel bíró két gyárának, a cementgyárnak és a papírgyárnak rövid történetét ismerhették meg a kutatók.

Horváth Sándor, a cementgyár egykori főmérnöke visszaemlékezése bevezetéseként elmesélte, hogyan került alig három éves kisgyermekként kapcsolatba a cementgyárral, majd rátért a cement, mint a legfontosabb építőipari kötőanyag történetére. A cementhez hasonló építőanyagot már az ókorban a régi rómaiak is használtak, aztán a középkorban, mint annyi más találmány, a cementgyártás titka is feledésbe merült, és csak az újkorban jelentkezett igény a rómaiakéhoz hasonló kötőanyag előállítására. Magyarországon először a Lánchíd építéséhez gyártottak cementet, és az első igazi cementgyár a monarchia területén Beocsinban létesült, a lábatlani cementgyárat pedig rá egy évre 1868-ban Konkoly Thege Balázs, ógyallai földbirtokos alapította.

A továbbiakban az előadó a történeti áttekintést összekapcsolta a technológiai vázlatos ismertetésével. A visszaemlékezés harmadik vonulatát a gyárra jellemző legfontosabb témák ismertetése képezte: a villamos energia és szénellátás, a szén hamutartalmának hatása a cementminőségre, és a porzás elleni küzdelem kérdései.

Volt egy időszak, amikor a gyár a legek gyárának volt nevezhető. Itt maradt meg legtovább a nedves eljárás, a többi cementgyárban sorra átérttek a száraz technológiára. Itt történt a kőbeszállítás a bányából legtovább kötélpályával, a többi cementgyárban hosszú szállítoszalag kötötte össze a gyárat a kőbányával. Csak nálunk volt egy időben szénportüzelés, a többi gyár átállt olaj- vagy gáztüzelésre. Érdekességgé kell még megemlíteni, hogy a többi gyárban agyagot használtak szilikátkomponens gyanánt, nálunk

viszont márga jelentette a mészkő mellett a második fő nyersanyagot.

A gyár leállítása az utóbbi évtizedekben többször szóba került. A Holderbank illetve a Holcim belépése után végrehajtott fejlesztések biztosították a gyár továbbélését egy időre. A próbálkozások ellenére tavaly, 145 évvel az alapítás után az utolsó kemencében is végleg kialudt a tűz, és idén a gyár teljes lebontása is megkezdődött.

Primusz Sándor nyugdíjas üzemvezető a papírgyár történetét ismertette kezdetektől az üzem bezárásáig. Az évtizedek óta üzemtörténettel foglalkozó előadó, a kutatók kívánságára megismételte - 2013. szeptember 20-án már elhangzott, és ezen a fórumon korábban ismertetett - sikeres előadását.

Mindkét üzemtörténész évtizedek óta gyűjti az írásos, fotó- és tárgyi emlékeket. Az egy munkahelyen eltöltött negyven év bőven adott számukra lejegyezni való témát. Primusz Sándor 1986-ban megjelent, a Papíripari Vállalat Lábatlani Papírgyára története címmel írt üzemtörténeti monográfiát. Horváth Sándor szerkesztette a cementgyár történetének jubileumi kiadványait.

Amikor az értékes írásos- és fotódokumentumok kézzől- kézre jártak, ismét bebizonyosodott, hogy az értékek kutatása és megőrzése évek múlva talán még nagyobb jelentőséggel bír, mint amikor lejegyezték vagy albumba rendezték őket.

A helytörténeti kerekasztal 60. találkozója Nyergesújfalun, V. 24-én

Vendéglátónk, Padányi Lajos nyugdíjas pedagógus, helytörténész, a város díszpolgára látta vendégül kis csapatunkat. Itt a 19 résztvevő először a hányatott sorsú Hősök-szobra történetével, majd az Ipartestületi Székház (ma Térségi Községi Ház), a Prímási Erdőfelügyelőség, ami később zárda, majd iskola, ma szent Mihály Idősek Otthona múltjával, és a környéken valaha volt kőfaragó telepekkel ismerkedett meg.

Ezután egy rövid pihenő után felmentünk a Sánc-hegyre, ott tájékozódunk a készülő Sánc-hegyi Történelmi Emlékparkról és gyönyörködünk a páratlan panorámában.

Kellemesen elfáradva Padányiékknál a kertben pihentünk, és érdeklődve vettük kézbe a bennünket érdeklő szakanyagokat. Köszönjük az érdekes és információ gazdag kirándulást és a szíves vendéglátást. (B.L.G.)

MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezet

Egyesületi kirándulás a napfény városába

KRISTÓFNÉ SZABÓ SZERAFINA

Amikor az utolsó egyesületi gyűlésen eldőlt, hogy a tagság többsége azt szeretné, hogy az „évi rendes” célállomása Szeged legyen, kicsit berzenkedtem. Messze van, nagyon korán kell kelni, meleg van, megsülök a buszban stb., miért ide, amikor közelebb is van rengeteg érdekes hely, dolog, intézmény, amit érdemes lenne megnéznünk! Meg a börtönkönyvtár, micsoda extrém ötlet! 2014. május 27-én mindez megvalósult.

Jó könyvtáros módjára azért készültem, legalább alapszinten a látnivalókból, s ahogy közeledtünk egyre inkább legyőzte kíváncsiságom az ellenérzésemet, hiszen sokunkhoz hasonlóan én is többször voltam már Szegeden (óh, boldog iskolai kirándulások!) és érdekelt, mennyit változott a város az elmúlt időszakban, amióta nem láttam.

Szeged Magyarország déli határához közel fekszik az Alföldön, a Tisza és a Maros folyók találkozásánál.

Távolsága Budapesttől kb. 169 km. Az ország legmélyebben fekvő városa. Szeged déli részén, Gyálaréten, a szerb határ közelében található az ország legmélyebben fekvő pontja, 75,8 méter tengerszint feletti magasságon. A város a Tisza és a Maros folyók összefolyásánál, a Tisza jobb partján, a tiszai ártérből kiemelkedő szigeteken létesült. Az itt élő lakosság fokozatosan feltöltötte a szigetek közötti mélyedéseket, mocsarakat, így a városterület 18–19. század folyamán egységgé vált. A mai Szeged magva tulajdonképpen három sziget: Alszeged, Felszeged és a Vár a Palánkkal. Ezek a mai Alsóváros, Felsőváros és a Belváros.

Hát ide érkeztünk, és egyenesen a Csillagbörtön elé. Helyesebben fegyház és börtön – brrrr! Szigorú ellenőrzés után indultunk a vezető BV – tiszt után a könyvtár felé, nem tudom visszaadni szavakkal azokat az érzéseket, amelyek elfogtak,

miközben az „udvaron” áthaladtunk. Alig mertem körülnézni, annak tudatában, hogy itt az ország legsúlyosabb büntetéseket kapott „nehéz fiai” vannak bezárva, nem almalopás miatt! Ez a szorongás nem változott akkor sem, amikor elértük a könyvtárat, és az itteni könyvtáros (szintén elítélt rab) válaszolt érdeklődő kérdéseinkre. Egyszer! – nem bánom, de még egyszer nem szeretnék ide visszajönni, bár még a mai napig is néha eszembe jut – na, nem az a tökéletes raktári rend a polcokon, az csak lelkiismeret-furdalást okozott! – hanem (számomra legalábbis) az az ellentmondás, hogy a kicsit módosított közmondással élve, aki a könyveket szereti – rossz ember nem lehet! Hát lehet - ezek szerint. Már 15 éve „dolgozik” az adott munkahelyen, s vélhetően egyhamar nem fogják „átszervezni”. De hagyjuk. (Aki bővebbet szeretne – a könyvtár honlapján megtalálja. Mert az is van neki.)

**Szeged, Széchenyi tér. Szemerey-Kiss Balázs alkotása:
Tapintható térkép**

Ami nekem az „élményt” jelentette, az az egyetemi könyvtár volt. Én nem voltam a szegedi vándorgyűlésen, így az újdonság erejével hatott rám a gyönyörű és ultramodern épület (hazai viszonyainkat ismerve szerintem egyike a legszebbeknek)! Nostalgiaival telve nézegettük az egyetemi polgárokat, akik a kezdődő vizsgaidőszak apropóján megtöltötték az olvasókat, ültek a számítógépek előtt, készültek a vizsgáikra. Milyen szép időszaka is az ember

életének, amikor egyetemista, nem? Csak akkor még nem tudjuk.

Kedves vezetőink – mert két csoportra osztottak bennünket – körbevezettek minket, megmutatva a külön gyűjteményeket, és megfelelték érdeklődő kérdéseinket. Bár a bemutató végén, már az előcsarnokban „véletlenül” találkoztunk az egyik gazdasági vezetővel s kiderült számunkra, hogy itt sem úszták meg a válságot, nehézségekkel küzdenek, pl. még nincs költségvetés, stb., nem rontotta el örömet, hogy ilyen szép és gazdag könyvtárunk van Szegeden az egyetemistáknak. (Lásd, mint fent: aki bővebbet szeretne.....)

Móra Ferenc mesefája a múzeumban

Természetesen nem „csak” könyvtárakat néztünk, meglátogattuk a Móra Ferenc Múzeum aktuális kiállításait is (nagyon kedves hangulatú Móra kiállítás is van, ajánlom mindenkinek tiszta szívemből – egyik kedvencem Móra, nem is értem, mostanában miért nem szeretik, nem olvassák annyian, pedig ebben a rideg világban sokat adhatna az embereknek: igaz érzéseket, érzelmeket, történeteket – gyönyörű nyelven.) Megnéztük az obligát Dóm teret, a templomot (még mindig gyönyörű és impozáns!), az éppen épülő szabadtéri színpadot, az órajátékot, sétáltunk a kis ligetekben, parkokban, a szökőkút mellett megettük a szendvicseinket és már indult is a kisvonat, hogy körbevigyen bennünket a legfontosabb útvonalakon. Így

láthattuk – kényelmes körülmények között – a legszebb és legfontosabb szegedi épületeket, amelyek megtekintése gyalogosan ugyancsak megviselte volna addigra már sajgó lábainkat (az enyémet biztosan). Sajnos az égiek nem nézték jó szemmel a mi vonatozásunkat, hatalmas zivatar kerekedett, de sikerült megúszni a „nagy zuhét”. Beszálltunk a buszba és indultunk hazafelé.

Ennyi fért egy napba, szerintem nem is szabadott volna belezsúfolni többet. Ízelítő, kedvcsináló – hogy majd visszatérjünk több napra, mert megérdemli ez a gyönyörű és hírös város, ami ugye Tápéval határos! Talán legközelebb majd lesz mód hajókézni a szőke Tiszán, enni egy jó halászelevet. Végül is: jó döntést hoztunk, hasznos és kellemes volt a kirándulás, érdemes volt elutazni Szegedre!

Önértékelés a könyvtárakban

KISSNÉ ANDA KLÁRA

Ezzel a címmel tartotta nyitó előadását a **Magyar Könyvtárosok Egyesülete küldött-közyűlése** 2014. május 7-én. **Fekete Letícia**, KIM szakmai tanácsadó a közös értékelési keretrendszer – angol kifejezéssel élve CAF (*Common Assessment Framework*) modell – létrejöttéről és jellemzőiről tájékoztatott. Az EUPAN hálózat égisze alatt a közigazgatási területre kidolgozott speciális EFQM (European Foundation for Quality Management) modell bármilyen típusú közigazgatási szerv számára, annak teljes szervezetére, adottságainak felmérésére ok-okozati összefüggésekkel, önértékelésre, a folyamatos fejlesztés, a szervezeti teljesítmény növelése érdekében használható. Jelenleg a 2013-as modell érhető el, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium által létrehozott szoftver támogatja. A regisztráltak között már nem csak igazságügyi és közigazgatási szervek sorakoznak fel, hanem ágazati szervek, oktatási intézmények és könyvtárak is.

Hogy erre példát lássunk, **Boda Gáborné dr. Köntös Nelli**, az ELTE egyetemi tanársegéde rögtön ismertette saját minőségfejlesztési projektjüket, az EKSZ K21-et (<http://konyvtar.elte.hu/hu/k21>).

A keretrendszer szempontjai szerint az egyetemi könyvtári hálózat 12 könyvtára, 58 munkatársa önálló munkacsoportokban kezdte meg az elemző és szintetizáló munkát 2009-ben. A TMT 2012. (59.évf.) 11-12. számában olvashatunk ennek lépéseiről. 2013-ban a szabályzatok javítására és a panaszok megelőzésére fordították energiákat, az addigi munkacsoportok tematikus csoportokká alakultak. A megterhelő papíralapú értékelésről ekkor váltottak az online módszerre. A CAF 3.0-val minden lépés modellezhető, több szempontú kiértékelést tesz lehetővé. Új kérdőívek és kérdőív sablonok segítő példák rendszerével, futó projektek, a felmérések adatainak felvétele mellett van lehetőség az értékelők véleményének egyeztetésére, fórumra, tematikus bejegyzésekre.

A küldöttközgyűlés levezető elnöke most is **Kiss Gábor** MKE alelnök volt. A nyilvános gyűlésen a meghívottak és a tiszteletbeli tagok mellett a küldöttek 70 %-a vett részt.

Bakos Klára elnök asszony az előzetesen megküldött beszámolóhoz szóbeli kiegészítéseket fűzött. Szólt a már 2012-ben megkezdett szervezeti átalakulásokról, az érdekképviselétről, a jogszabályi változások miatt kényszerített egységesítési törekvésekről, amelyek mára rendezetté tették a szervezeti kereteket.

Szólt a sokszínű és széles skálán szervezett egyesületi programokról. Ezek sorából kiragadta azt az önértékelési folyamatot, amely a könyvtári stratégiához megfogalmazott tézisekben összegződött. (Hogy a stratégia még mindig nem születhetett meg, nem az MKE hibája, érdekképviseleten kívül álló okokra vezethető vissza.)

Volt világtalálkozó, minden határon túli együttműködés megerősítést nyert - nem csak formálisan, hanem tartalmilag igazolt módon. Az együttműködő szervezetek sorában már az EKE is üdvözölt.

A Könyvfesztivál, a Vándorgyűlés, az OKK műhelybeszélgetés és az Alkotó könyvtáros sorozat mellett kiemelte a Hungarikum Bizottság munkájába való bekapcsolódást, a kabinetfőnök meghívását a települési könyvtári körsétára - az érdekképviselő a miniszterváltás közepette is jól működött. Az IKSZ-szel közös munka, a közös álláspontok hatékonysága kiemelt.

Szót érdemel a webmagazin, amely jó fórumot teremt. Hírünket vitte a lengyel delegáció fogadása, de minden szervezet remekbe szabott konferenciákat, tapasztaltcseréket, előadásokat szervezett.

2013 erősebb év volt minden eddiginél, mégis csodálatra méltó, hogy honnan az erő ehhez a munkához. A szintén előre kiküldött közhasznúsági jelentés és pénzügyi beszámoló kiegészítése hivatkozott az Alapszabályban lefektetett területeken végzett tevékenységekre. A mérleg szép eredményeket tár fel, a kb. 20 millió forint bevételből (tagdíjak, pályázatok) 17 millió közhasznúságra visszafordított. Most először volt olyan maradvány, amelyből évet lehetett kezdeni. Mindenkinek hasznos végignézni, miből van az MKE-nek bevétele és mire ad ki.

Az Ellenőrző Bizottság munkájáról dr. Horváth Sándor Domonkos, az MKE EB elnöke számolt be. Az eseti helyszíni ellenőrzések során

kiegyensúlyozott gazdálkodással, szabályszerű bizonylatolással találkoztak. A partnercégeket szűrőpróbaszerűen ellenőrizték (adószámok, kifizetések ellenjegyzése). Az egyesület költségvetése megállta a helyét. A belső átszervezéssel a szabályszerű működés feltételei teljesültek, szabályszerű ügyvitel folyik. Az előző évekkel összehasonlítás még nem lehetséges, de az EB

munkája folyamatos, év közben is észrevételez, és ellenőriz.

Fehér Miklós főtitkár az aktuális szervezeti ügyekről tájékoztatót. A szervezetek szabályszerű gazdálkodás mellett – veszélyeztetésük nélkül – önállóak. Hogy

mennyire drága és teher a tagdíj, az viszonylagos az új kategóriák tükrében is. Nem szabad azonban elfeledni, hogy az MKE 30 szervezet. Ha egy szabálytalan, a teljes MKE bukik. Néhány szervezet helyzete még nem tisztázott a NAV-nál. A Pécs-Baranyai Szervezet megszüntette tagságát. A jelenlegi taglétszám 1694 egyéni, 18 testületi tag.

2015 a választás éve lesz. Az országos választás előtt a szervezeti tisztújításoknak is végbe kell menniük. MKE tisztségre jelölhet a szervezet, a testületi tag és minden egyéni tag is – a pontértékük különböző. Az 50 pontot elért és választást vállaló jelöltek kerülhetnek választási listára.

A Ptk. változása miatt a küldöttközgyűlésnek két kérdésben határozatot kellett hoznia. Egyrészt a a közgyűlés felhatalmazta az Elnökséget a tagfelvételek jóváhagyására, másrészt a közgyűlés felhatalmazta az MKE Elnökét, hogy a költségvetésben fedezettel rendelkező források (ide értve a pályázatokat is) terhére, a költségvetési illetve pályázati célok teljesülése érdekében az egyesület tagjával, tisztségviselőjével szerződést köthessen. A választások már Ptk. és az így módosult Alapszabály szerint lépnek érvénybe.

Az napirend szerinti „egyebek” között Biczák Péter elnökségi tag adott rövid tájékoztatást a Vándorgyűlés előkészületeiről. A július közepén Sopronba szervezett 46. országos konferencia címe Intelligens szolgáltatás – a szolgáltatások intelligenciája. A honlapja folyamatosan frissül, a szekcióprogramok feltöltése május 14. után várható (<http://mke46.nyyme.hu/>).

Tovább erősödtek a testvérkönyvtári kapcsolatok

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Komárom-Esztergom Megyei Szervezete (továbbiakban MKE KEMSZ) és a tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár (JAMK) mindig is fontosnak tartotta a kapcsolattartást a határon túli könyvtárakkal.

E kapcsolatépítés példaként a JAMK rendszeresen ajándékoz az állományából kivont, de még jó állapotú könyvtári dokumentumokat erdélyi könyvtáraknak, alapítványoknak, publikálási lehetőséget biztosít saját lapjában - az egykori Téka Témában, későbbiekben a KeMLIB-ben – a határon túli kollégák számára. Örömmel ad helyet kétfévente megjelenő évkönyvében külföldi könyvtárosok tanulmányai számára.

2013 nyarán az MKE KEMSZ kezdeményezte a szlovák kapcsolatok felelevenítését. Tagjai egész napos szakmai kiránduláson Gúta, Szímő, Andód, Érsekújvár, Martos, valamint Ógyalla könyvtárait látogatták meg, könyvadománnyal segítették őket, ismerkedtek a települések nevezetességeivel. (Részletes beszámoló olvasható a KeMLIB 2013. 5-6. számában a 34-37. oldalon Takács Anna: „*Kirándulás az érsekújvári járásban*” című cikkében: http://kemplib.jamk.hu/szam/2013_06/kemplib_2013_06.pdf).

A nagy sikerű szakmai nap eredményeként merült fel az igény a rendszeres kapcsolatépítésre az MKE KEMSZ és a József Attila Megyei Könyvtár valamint a **Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének** elnöksége és az érsekújvári **Anton Bernolák Könyvtár** között.

A szakmai segítségnyújtás jegyében és folytatásaként, valamint a hazai könyvtárosok látogatása során tapasztalt kellemes fogadtatás és színvonalas szakmai program viszonzásaként 2014. május 8-ára hívtuk vendégségbe az Érsekújvári és a Komáromi járásból, valamint Párkányból a kollégákat. Szakmai napunkon

gyermekkönyvtári módszertani gyakorlatokat mutattunk be a határon túli munkatársaknak. A tapasztalatszerzésre az MKE KEMSZ saját tagjait is meghívta.

A szakmai körút a komáromi **Jókai Mór Városi Könyvtárban** kezdődött, ahol elsőként **Rigláné Berczeli Mária**, a könyvtár igazgatója köszöntötte a vendégeket, s mutatta be pár szóban a könyvtárat. **Giczi Annamária** a városi könyvtár gyermekkönyvtárának programjairól és megvalósult pályázati projektjeiről adott összefoglalót a vendégeknek. A komáromi program záróakkordjaként **Mikolasek Zsófia**, a JAMK megyei ellátási csoportjának vezetője, egykori komáromi könyvtáros tartott drámapedagógiai bemutató órát. A foglalkozás keretében a helyi **Petőfi Sándor Általános Iskola** 2. b. osztályos tanulóival Finy Petra: *A fehér hercegnő és az aranyrákány* című meséjét dolgozták fel. A bemutató révén vendégeink megismerkedhettek a drámapedagógia változatos eszközvilágával, szókincs- és kreativitásfejlesztő hatásával, a gyermeki személyiséget kibontakoztató, esetenként lelki sebeket feltáró és gyógyító lehetőségeivel. Ahhoz, hogy a drámapedagógiai foglalkozások elérjék céljukat, soha nem közönség előtt zajlanak. Módszertana feltételez a pedagógus és a gyerekek között egy személyes hangvételt és kapcsolatot, amely által felszínre kerülnek a gyerekek belső kincsei. A szakmai napon rendhagyó kivételként leshettünk bele egy ilyen órába. Zsófi személyisége, a foglalkozás felépítése és finom irányítása révén a gyerekek csakhamar elfelejtették, hogy közönség előtt játszanak, így kiváló bemutatóval gazdagodhattak a kollégák.

A szakmai nap következő helyszínéként a tatabányai József Attila Megyei Könyvtár „Zöld olvasótermében” fogadta a vendégeket **dr. Voit Pál** igazgató, aki a testvérkönyvtári kapcsolatok erősítésének fontossága mellett a megyei könyvtár ÖKO-szemléletének gyakorlati magvalósulását és a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer Komárom-Esztergom megyei működését mutatta be a kollégáknak.

Vendégeink ezek után a gyermekkönyvtárral ismerkedhettek meg. **Erősné Suller Ildikó**, a részleg vezetője tartott számukra magas színvonalú prezentációt a gyermekkönyvtár megvalósult és a még folyamatban lévő, Európai Unió által támogatott, szerteágazó pályázati projektjeiről. Vázolta a társintézményekkel történő együttműködés hatékonyságát, számadatokkal támasztotta alá, hogy az olvasóversenyek, kézműves foglalkozások, iskola-előkészítő gyakorlatok, táborok, zenés délutánok, könyvtárhasználati órák milyen nagy számban vonzották be a gyermekeket a könyvtárba. Mindazon túl, hogy az elmúlt 4 évben több ezer gyermek számára biztosított a könyvtár a szabadidő és az iskolán kívüli idő hasznos eltöltéséhez programokat, juttatta a nebulókat olvasmányélményekhez, tanulmányi sikerekhez a minőségi foglalkozások révén, a gyermekkönyvtári projektek számokkal mérhető eredményessége is megkérdőjelezhetetlen: évről évre emelkedett a gyermekolvasók száma és a rendezvényeken részt vevő családok aktivitása. Vannak azonban nem mérhető értékek, melyek a prezentáció során bemutatott fotókon látszottak igazán: a gyerekek sokat tanulhattak a barátságról, a toleranciáról, az együttesség

örömről, a helyi értékek megbecsüléséről is. Vendégeink meggyőződhetnek arról is, hogy a sikerélmény kölcsönös: nemcsak a könyvtárhasználó gyermekek számára kedvező hatású, hanem a gyermekkönyvtárosokat is inspirálja.

Az Agora Étterem és Kávázóban elfogyasztott ebéd után a **Tatabányai Múzeum** munkatársai várták a szlovákiai vendégeket. **Altdorferné Pál Gabriella**, a Múzeum igazgatója köszöntötte a könyvtáros kollégákat. Kiemelte a társintézményekkel – a megyei könyvtárral, a tatabányai levéltárral – való együttműködés fontosságát és értékét. A köszöntő szavak után a *Rómaiak a Dunakanyarban* című kiállítást és a kapcsolódó történelmi kort mutatta be élvezetes előadással.

A továbbiakban **Kovács Éva** muzeológus, múzeumpedagógus nyújtotta át tudását az érdeklődő kollégáknak. A múzeumpedagógia módszertanával nem didaktikus előadás formájában ismertette meg a hallgatóságot, hanem a bemutatott kiállításhoz kapcsolódó gyermekfoglalkozás menetének vázolásával. Megtudhattuk, hogy történelmi tárgyú kiállítások úgy vihetők a legközelebb a gyermekekhez, ha megértjük velük, hogy ugyanúgy gondolkodtak a régi korok emberei, mint a maiak, hasonló gondjaik és örömeik voltak a korabeli gyerekeknek is, mint a ma élőknek, legfeljebb ruházatuk, lakóházaik, használati eszközeik voltak mások. A kollégák megtapasztalhatták a múzeumi órák hangulatát a gyakorlatban is. Miközben megcsodálhatták a tárlókban elhelyezett gazdag régészeti leleteket, ókori római dallamokat hallgathattak, kipróbálhatták a korhű játékokat is (malom, kockázás), kirakhattak egy nagy képet, mely harci jelenetet ábrázolt. Fakockákból felépíthették egy római vízvezeték részletét, fényképezkedhettek katonákat ábrázoló molinóval. Az élvezetes múzeumpedagógiai óra gyorsan elszállt. A vendéglátók a Tatabányai Múzeum fennállásának 40. évfordulója alkalmából megjelent kiadványt ajándékoztak a könyvtáros kollégáknak.

A szakmai nap utolsó állomásaként a tatai **Móricz Zsigmond Városi Könyvtárba** érkeztek a szlovákiai munkatársak, ahol **Sinkó Ildikó** igazgató köszöntötte őket. A könyvtár bemutatása során igazgatóasszony kiemelte legfrissebb szolgáltatásukat, az idén januárban „üzembe helyezett” biblioboxot.

A könyvtár gyermekkönyvtárának programjait, pályázati projektjeit **Goldschmidt Éva** szemléltette élvezetes prezentációjával. Az előadás rávilágított arra, hogy a tatai gyermekkönyvtár nemcsak a gyerekekre fókuszál, hanem programjaival az egész családot igyekszik megcélózni. A résztvevők így nemcsak a könyvtárhoz kerülnek közelebb, de a közös játékokon, versenyeken, rajzpályázatokon való részvétel révén egymáshoz is. Az író-olvasó találkozókra érdekes könyveket ismerhetnek meg, tudományszerűsítő előadásokat hallgathatnak vagy fellelhetnek közös versmondó versenyeken is. A szlovákiai kollégák sok ötletet meríthettek a baba-olvasójegy nyújtotta lehetőségekről, az olvasópályázatok és témaversenyek tapasztalataiból. Ízelítőt kaphattak a versmondó versenyek hangulatából, tájékozódhattak a családi könyvtári programok és kézműves foglalkozások eredményességéről.

Az előadást követő kötetlen beszélgetések alkalmával lehetőség nyílt a közvetlen tapasztalatcserére. Sinkó Ildikó a Párkányban és Érsekújváron már több éve zajló *Andersen éjszakája* című mesemondó éjszakák tapasztalatairól faggatta a kollégákat. A

szlovákiai vendégek pedig megtekinthették a könyvtár legutóbbi rajzpályázatára beérkezett munkákat.

A tartalmas szakmai nap kellemes városnéző sétával zárult a tatai Öreg-tó partján. **Ifj. Gyüsi László** helytörténész, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatóhelyettese kalauzolta a társaságot. Az érdekességekkel, történelmi ínyencségekkel fűszerezett séta még a helyi könyvtárosok számára is tartogatott meglepetéseket, új információkat.

Az Öreg-tó varázslatos szépségével búcsúztunk a szlovákiai kollégáktól. **Kecskés Ildikó**, a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnökségi tagja minden szervezőnek és vendéglátónak megköszönte a gazdag programot.

Mindkét fél részéről ismételtelen megfogalmazódott az intenzív kapcsolatépítés igénye. A közös élmények tovább erősítették bennünk az elkötelezettséget a folytatás mellett.

**Köszönetfüzér kedves
Mindnyájatoknak**

KECSKÉS ILDIKÓ, KOVAČIC GIZELLA

Ami késik, nem múlik. Mert aki egy ilyen történet után, mint amilyenben 2014.május 8-án, a komáromi, tatabányai, tatai könyvtárosoknak köszönhetően többedmagával része volt, ha több napon át hallgat is az átélt tartalmas napot követően, nem annál az oknál fogva teszi ezt, hogy a feledés tartománya irányába küldje mindazt, amit többedmagával átélhetett. Minden

érintettnek, intézményvezetőknek, szervezőknek, előadóknak, a könyvtárak munkatársainak, a múzeum igazgatójának és a bennünket minden helyszínen meleg szeretettel fogadó munkatársaknak, a gyerekeket helyszínre hozó pedagógusoknak, a gyerekeknek a felénk való fordulásért – mindenért köszönet!

Köszönet magáért a lehetőségért, a nagy odafigyeléssel, alapossággal előkészített tartalmas szakmai programért, annak profi szinten való megvalósításért. Köszönet a kapott, kamatoztatható szellemi tőkéért, a jó érzéssel megtapasztalt, példaértékű, követendő könyvtárosi és múzeumpedagógusi magatartásért, minden előadó tartalmas előadásáért, odaadó magatartásáért, mosolyáért, a nagy alapossággal előkészített, és nagyon élvezhetően levezényelt bemutató óráért, az Öreg-tó partján tett nagyon kellemes, tartalmas helytörténeti sétáért.

A kirándulás számos résztvevője tartotta gondolatébresztőnek, hasznosnak a szakmai napot, és köszönte meg valamennyi szervezőnek, segítőnek, hogy részt vehetett a programon. E gondolatokból idézünk: „Nagyon szépen köszönjük, hogy részt vehettünk a magyarországi szakmai kiránduláson. Te biztos voltál abban, hogy ez a nap csak adhat nekünk, igazad volt. Még másnap is a hallottak és látottak hatása alatt voltunk. Mi itt, Szlovákiában, csak méltatlankodunk, hogy minden igyekezetünk csődöt mond, hogy a gyerekek olvasni vágyását bármilyen módon felkeltsük. Mindig sóvárgunk, gondolkozunk azon, hogy a mai kor gyereke miért nem szeret olvasni?! És lám, láthattuk, hallhattuk, hogy ez nem egészen így van. Igenis olvasnak, csak mást és másképp. Nagyon sok ihletet kaptunk, ötletet csentünk a magyarországi kollégáinktól. Lenyűgözött bennünket a komáromi drámapedagógia foglalkozás. Szeretnénk mi is ezt a módszert megpróbálni. Biztos vagyok benne, hogy eleinte döcögve megy majd, de úgy tartjuk, hogy az apró homokszemcsékből végül is kavics formálódik. Minden könyvtári szakmai előadásból csíptünk egy-egy ötletet. Csak hálával és elismeréssel

tartozunk a magas szintű előadásokért! Örömmel láttuk, hogy minden könyvtárban egy összetartó, szakmai szinten magas tudású, lelkes csapat működik, akik előtt egy cél lebeg, hogy a gyerekek figyelmét lekössék és tudásvágyát maximálisan kielégítsék. Őszinte elismerésünk!

Természetesen mi is ezen igyekszünk, de mi eddig más módon próbálkoztunk, és lám, láttunk egy másik utat. És végül kérünk szépen Téged, tolmácsold vendégváró kollégáink felé, hogy köszönjük a kedves vendéglátást. Sokáig szívesen emlékezünk erre a tartalmas, számunkra sokat adó tanulmányi útra.“

„Szinte mintha nem is szakmai, inkább baráti találkozón vettem volna részt. Azon leszek, hogy az ott elhangzottakból minél többet megvalósítsak nálunk, Szlovákiában, hiszen a jó ötlet nem ismer határokat és az odaadó könyvtáros nem ismer lehetetlent. Őszintén örülök az együtt, tartalmasan töltött napnak, s bízást remélem: mihamarabb találkozunk ismét, hasonlóan színvonalas szakmai fórumon.“

„Szülőként, könyvbarátként nagyra becsülöm a gyerekek olvasásra és olvasóvá való nevelésére tett igyekezetüket, ami – úgy tapasztaltam – játékosan történik, beleszöve a tudást is a sok-sok figyelemreméltó foglalkozásba. Remélem minden résztvevő könyvtáros tudott meríteni a látottakból, hallottakból. Valami kis csíráját annak, ami otthon majd táptalajra talál, és gyümölcsöt is hoz! Minden könyvtárosnak határon innen és túl a munkájához jó erőt, szünni nem akaró munkakedvet és kitartást kívánok!“

A fotókat Kissné Anda Klára, Dollmayer Bea és Kovačic Gizella készítette.

Megjelent a

Könyvtárvilág

az MKE webmagazinjának legfrissebb száma

http://mke.info.hu/konyvtarvilag/category/ti_evfolyam_2014/3_szam_2014/

Kedves Klikkelők!

Végre itt a nyár, a vakáció, de az élet továbbra sem áll meg az infokommunikáció világában. Íme, a legfrissebb hírek. Hasznos böngészést kívánok!

Vitéz Veronika, rovatgazda

Aktuális hírek az IT világából

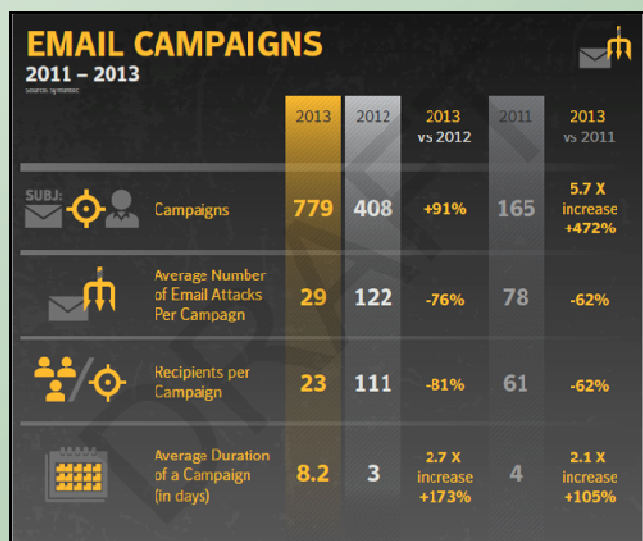
VITÉZ VERONIKA

Céges biztonság: az első számú kockázat az alkalmazott

Tavaly a sláger a watering-hole támadás volt: a támadók a célpontok érdeklődési körébe tartozó, sűrűn látogatott hivatalos weboldalakba építenek rosszindulatú kódokat, és türelmesen várnak, mint a pók – írja a Symantec éves jelentése.

Forrás:

http://itcafe.hu/hir/symantec_jelentes_vallalati_biztonsag.html

Tolmácsot építenek a Skype-ba

A technológia még fejlesztési fázisban van, de már most is elég hatékony a valószínűleg 2016-ra elkészülő szolgáltatás. Forrás:

http://itcafe.hu/hir/skype_translator_fordito.html

Próbálja ki! Így csinálhat 1 perc alatt könnyen megjegyezhető jelszót, amit senki nem fog kitalálni:

Legyen nyolc karakter hosszú, legyen benne nagybetű, kisbetű, és szám? Tudunk jobbat, sokkal jobbat. Forrás:

http://hvg.hu/tudomany/20140610_nagyon_eros_jelszo_keszitese_gyorsan

Mostantól kétfajta lájk van Facebookon

A felhasználók által sokat emlegetett "big like" is elérhető a Facebook üzenetküldésében. További újdonság, hogy rövid videóüzeneteket is küldhetnek egymásnak a felhasználók. Forrás:

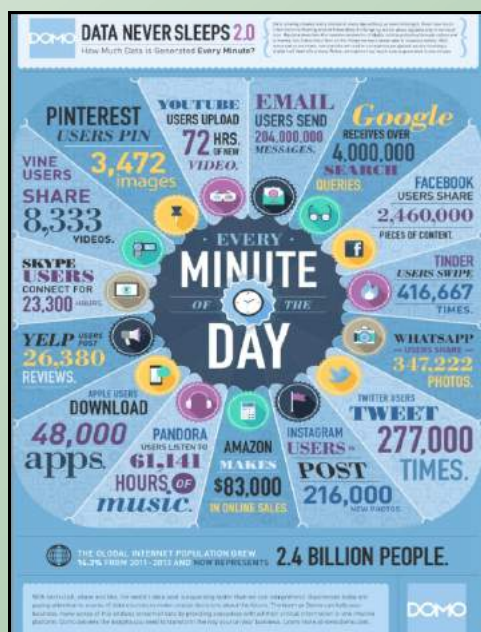
http://hvg.hu/tudomany/20140615_mostantol_ketfajta_lajk_van_facebookon

Hihetetlen számok: ez történik egy perc alatt a neten

Belegondolt már, hogy egy perc alatt mennyi minden történik a neten? Adatok, képek és megosztások százezreiről van szó, ez az infografika pedig pontosítja is ezt. Forrás:

http://hvg.hu/tudomany/20140426_egy_perc_az_interneten

Windows 8.1 Update 1 - Az egér visszavág

Fehér zászlóval kopogtat a Windows 8.1 első frissítése. A Microsoft az operációs rendszerében a háttérbe zavarta a csempéket, hogy így elnyerhesse a klasszikus Windows-hívek kegyeit. Forrás:

<http://pcworld.hu/szoftver/windows-81-update-1-az-eger-visszavaq.html>

Ingyen adja nyáron a Facebookot a Telenor

Péntektől augusztus végéig nem számolják bele a mobilnetes forgalomba a facebookozást. Forrás:

<http://www.origo.hu/techbazis/20140611-ingyen-adja-nyaron-a-facebookot-a-telenor.html>

2014 április-májusi válogatás

SÁMUELNÉ ÁBRAHÁM MÓNIKA

A Komárom-Esztergom megyei 24 órában megjelent cikkek

A megyeszékhely szépségei : Tatabánya. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 117. sz. (2014. 05. 21.), p. 3.

- A József Attila Megyei és Városi Könyvtár Népház Úti fiókkönyvtára ad otthont Nagyné Horváth Eszter és Altdorfer Csaba "Tatabánya épített örökségei" című közös kiállításának. Megnyitó: 2014. május 22.

Posztógyárként működött a csendkert : MAJK : augusztus huszadikán adják át a felújított, országos hírű remeteséget / W. Zs. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 126. sz. (2014. 05. 31.), p. 4. - ill.

- Payer Gábor előadása az oroszlanýi Gárdonyi Géza Városi Könyvtárban az "Így írnak ők !" című rendezvény sorozatban.

Az Agora és a megyei könyvtár összefogott a kultúráért. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 125. sz. (2014. 05. 30.), p. 2.

- 2014. május 29-én együttműködési megállapodást írt alá dr. Voit Pál a megyei könyvtár igazgatója és Sámuel Botond az Agora ügyvezetője a helyi kultúra fejlesztéséért.

Népszerű gyógynövények : előadás : tanácsok a természetes gyógymódok kedvelőinek / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 122. sz. (2014. 05. 27.), p. 1. - ill.

- 2014. május 26. Tatabánya, József Attila Megyei és Városi Könyvtár: Tóth Andrea okleveles kertészmérnök előadása a gyógynövényekről.

Majk múltjáról, az újabb kutatásokról. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 120. sz. (2014. 05. 24.), p. 3.

- Előrejelzés. A Gárdonyi Géza Városi Könyvtár következő Így írnak ők című sorozat vendége Payer Gábor történelem tanár lesz.

Értékeink fotókon, lapokon : kiállítás : megtekinthetjük a megyeszékhely építészeti örökségét / Veizer Tamás. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 120. sz. (2014. 05. 24.), p. 2. - ill.

- Tatabánya épített örökségei címmel nyílt kiállítás Nagyné Horváth Eszter képeslapjaiból és Altdorfer Csaba építész fotóiból a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Népház Úti Fiókkönyvtárban.

Egymásnak adták a mattot az ifjú sakkozók : Oroszlány / Wágner Zsanett. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 117. sz. (2014. 05. 21.), p. 4.

- Házi sakkbajnokság a Gárdonyi Géza Városi Könyvtár gyermekkönyvtárban. Sakkszakkör a könyvtárban.

Gyermekprogramok a megyei könyvtárban : [Hír.]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 112. sz. (2014. 05. 15.), p. 2.

- Május 18-án gyermeknapi programok a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban. Előrejelzés.

Klasszikusok a városi könyvtárban : Így írnak ők. Az ifjú művésznövendékek vastapsot kaptak a közönségtől. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 106. sz. (2014. 05. 08.), p. 4. - ill.

- Az oroszlanýi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár Így írnak ők című zenei programjáról.

Könyvvásárt tart a bibliotéka : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 106. sz. (2014. 05. 08.), p. 2.

- 2014. május 12. József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya. Könyvvásár, előrejelzés.

Szlovák könyvtárosok érkeznek hozzánk : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 105. sz. (2014. 05. 07.), p. 3.

- Május 8-án Komáromba, Tatabányára és Tatára érkezik a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének delegációja. Gyermekkönyvtári szakmai programokon vesznek részt.

A Könyvtári Levelező/lapban megjelent cikkek

Kortárs író a könyvtárban / Takács Tímea. - In: Könyvtári levelező/lap. - 25. évf. 4. sz., p. 31-32. - ill.

- Az oroszlan yi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár "Így írnak Ők..." című rendezvénysorozatának vendége volt Szécsi Noémi József Attila-díjas író.

Scrapbook és egyéb kreatív ajándékötlek, online vásárlási tudnivalók, valamint felhasználóképzés az Internet Fiesta hetében / Szilassi Andrea. - In: Könyvtári levelező/lap. - 25. évf. 4. sz., p. 26-28. - ill.

- Beszámoló a József Attila Megyei és Városi Könyvtár 2014. évi Internet Fiesta című országos akció keretében megszervezett programjairól.

A KEMLIB előző számában megjelent cikkek

Könyvfesztiválon a JAMKdroid / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 28-29. - ill.

- A XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál. Vitéz Veronika és Török Csaba "Kezedben a könyvtár: a JAMKdroid program a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban címmel ismertették az országban egyedülálló könyvtári szolgáltatást, az elsőként bevezetett Android alkalmazásukat.

Magyar Holokauszt Emlékév, 2014 / Gyüsz László. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 21-25. - ill.

- Ajánlás a holokauszt bibliográfiához. A megyei zsidóság történetéről.

Kóstoló az élet vizéből - Écsi Gyöngyi előadása Gyermelyen / Varga-Kiss Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 20. - ill.

- A felvidéki népmesék világából kaptak ízelítőt a gyermelyi gyerekek 2014. április 23-án az iskola aulájában. Écsi Gyöngyi mesemondó, népdalénekes, bábszínész volt a vendég a Gyermelyi Községi Könyvtár szervezésében.

Húsvéti kézműves foglalkozás a tarjáni könyvtárban / Bula Imréné. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 19. - ill.

- 2014. április 9-én húsvéti kézműves foglalkozás a tarjáni Iskolai és Községi Könyvtárban.

Áprilisi események a gyermekkönyvtárban / Gurinné Pintér Gabriella. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 19. - ill.

- Gyermekkönyvtári programok Dorogon, az Arany János Városi Könyvtárban.

"Pamacs a gyermekkönyvtárban / Kókai-Szabó Hedvig. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 18. - ill.

- 2014. május 7-én Kassovitz László meseíró, mesemondó, népi rímfaragó látogatott a kisbéri Wass Albert Művelődési Központ és Városi Könyvtárba.

Áprilisi híreink a JAMK gyermekrészlegének programjairól / Erősné Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 18. - ill.

- A gyermekkönyvtár áprilisi programjairól. Kanga Hordozóklub. 2014. április 17-én Hegymánia cserebere klub indult matricagyűjtők nagy öröme. Mesesarkunk áprilisi vendége H. Csapucha Klára nyugalmazott óvónő volt.

Költészet napja a községi könyvtárban / Sárköziné Csonka Zita - Kovácsné Rokosz Etelka. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 17. - ill.

- 2014. április 11-én a dadi könyvtár ünnepi megemlékezése a Dadi Református ÁMK-ban.

Csodás zenék a könyvtárban / Takács Tímea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 16. - ill.

- Az oroszlan yi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár "Így írnak Ők című sorozata. A rendezvényen Ritter Zsófia, Tóth Álmos és Kormos Balázs gitárduójának és triójának "Két karodban ringatózva csöndesen című műsorát hallgathatták a jelenlévők.

Nyáry Krisztián irodalomórája a kisbéri könyvtárban / Kókai-Szabó Hedvig. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 15. - ill.

- 2014. április 15-én rendhagyó irodalomórára érkezett a kisbéri Wass Albert Művelődési Központ és Városi Könyvtárba Nyáry Krisztián, az Így szerettek ők - Irodalmi szerelmeskönyv szerzője.

Jöttem, hadd lássalak / Petrozsényi Eszter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 13-14. - ill.

- Beszámoló a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Egy csészényi hang című rendezvénysorozatának legutóbbi rendezvényéről. 2014. április 23-án D. Tóth Kriszta volt a meghívott vendég.

Egyetlen regényt írunk / Petrozsényi Eszter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 12.

- 2014. április 16-án GreCsó Krisztián vendégeskedett a Móricz Zsigmond Városi Könyvtárban.

Pasztellek, akrilok, grafikák / Nagy Edit. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 10-11. - ill.

- A József Attila Megyei és Városi Könyvtár Népház Úti Fiókkönyvtárában április 17-én Pardaviné Horváth Zsuzsa és Berecz Krisztina kiállítás-megnyitója.

15 év két keréken - Gibraltártól Gyimesbükkig, a Nordkapptól Szicíliáig / Nász János - Feketsné Kisvarga Anita. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 8-10. - ill.

- 2014. április 29-én a József Attila Megyei és Városi Könyvtár ÖKO-esték rendezvénysorozata keretében 15 év 15 kerékpártúrájának élményeit osztották meg a hallgatósággal a Komárom-Európa Futóegyesület tagjai.

Kávészünet a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban / Feketsné Kisvarga Anita. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 5-7. - ill.

- 2014. április 8-án a József Attila Megyei és Városi Könyvtár vendége volt a Kávészünet együttes. Trendhagyó Irodalomóra címmel adtak Költészet napi koncertet a megye több pontján.

Költészet napja az olvasólámpa megvilágításában / Nagy Edit. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 4. évf. 4. sz. (2014 április), p. 4. - ill.

- Költészet napja a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban. Az Olvasólámpa című rendezvénysorozat (klub) vendége Hodossy Ildikó, az Orfeusz Társulat előadóművésze volt.